TAASISI YA UKUZAJI MITAALA KENYA

JAMII ADILIFU NA YENYE UJUZI

MTAALA WA SHULE ZA MSINGI

GREDI 4

DRAFT

Chapisho la Kwanza 2017

Chapisho la Pili 2024

Haki zote zimehifadhiwa. Hairuhusiwi kuiga, kunakili, kupiga chapa au kutoa mtaala huu kwa njia yoyote ile bila idhini, kwa maandishi, ya mchapishaji.

ISBN: 978-9914-43-826-0
Kimechapishwa na kutolewa na Taasisi ya Ukuzaji Mitaala Kenya

DRAFT

YALIYOMO

MALENGO YA KITAIFA YA ELIMU NCHINI KENYA iv

1.0 NYUMBANI 1

2.0 NIDHAMU MEZANI 13

3.0 MAVAZI 22

4.0 DIRA 35

5.0 USHAURI-NASAHA 44

6.0 BENDERA YA TAIFA 52

7.0 MATUNDA NA MIMEA 60

8.0 WANYAMA WA PORINI 70

9.0 AFYA BORA 78

10.0 KUKABILIANA NA UHALIFU 86

11.0 MAPATO 94

Shughuli Jumuhishi ya Huduma ya Jamii ya gredi 4-6 114

MAPENDEKEZO YA NYENZO ZA KUFUNDISHIA 117

DRAFT

MALENGO YA KITAIFA YA ELIMU NCHINI KENYA

Elimu nchini Kenya inatakiwa:

1. Kukuza na kustawisha utaifa, uzalendo na kuendeleza umoja wa kitaifa

Nchini Kenya kuna jamii zenye mila, dini na tamaduni mbalimbali lakini tofauti hizi hazifai kuzitenganisha. Lazima waweze kuishi na kutangamana kama Wakenya. Elimu ina jukumu kuu la kuwezesha vijana kujenga hisia za uzalendo na utaifa kwa kuondoa mivutano na kukuza mielekeo chanya ya kuheshimiana. Mielekeo hii itawawezesha wanajamii kuishi pamoja kwa utangamano na kujenga uzalendo ili kuchangia ukuaji wa taifa.

2. Kukidhi mahitaji ya kijamii, kiuchumi, kiteknolojia na viwanda yanayochangia maendeleo ya kitaifa

Elimu inafaa kuwaandaa vijana wa taifa la Kenya kutekeleza wajibu wenye umuhimu katika maisha nchini.

a) **Mahitaji ya kijamii**

Elimu nchini Kenya lazima iwatayarishe vijana kwa mabadiliko ya mielekeo na mahusiano ambayo yanahitajika kwa maendeleo ya haraka ya uchumi wa kisasa. Kuna uwezekano wa kuwa na mageuzi taratibu ya kijamii kutokana na maendeleo ya haraka ya usasa. Elimu inapaswa kuwasaidia vijana kujirekekebisha kutokana na mabadiliko haya.

b) **Mahitaji ya kiuchumi**

Elimu nchini Kenya inafaa kukuza raia walio na stadi, maarifa, ujuzi na sifa za kibinafsi zinazohitajika kuhimili maendeleo ya kiuchumi. Kenya inajenga uchumi huru na wa kisasa ambao unahitaji wafanyakazi wa kutosha, walio na maarifa yanayohitajika humu nchini.

c) **Mahitaji ya kiteknolojia na ya kiviwanda**

Elimu nchini Kenya inafaa kuwapa vijana stadi na mielekeo inayohitajika kwa maendeleo ya kiviwanda.

Kenya inatambua mabadiliko ya haraka ya kiviwanda na kiteknolojia yanayofanyika, hasa katika ulimwengu ulioendelea. Tunaweza kuwa sehemu ya maendeleo haya ikiwa mfumo wetu wa elimu utalenga kimakusudi maarifa, stadi na mielekeo itakayotayarisha vijana kwa mabadiliko ya yanayoendelea ulimwenguni.

3. Kutoa nafasi ya kujiendeleza na kujitosheleza

Elimu inapaswa kuwezesha kutambua, kukuza na kuimarisha vipawa vya kila mmoja ili kuweza kujiendeleza na kujitosheleza. Inafaa kuwawezesha watoto kukuza uwezo wao. Kipengele muhimu cha maendeleo ya kibinafsi ni ujenzi wa tabia ifaayo.

4. Kuwawezesha wananchi kuimarisha maadili na amali za kijamii na kidini

Elimu inakusudiwa kukuza maarifa, stadi na mielekeo itakayoimarisha upataji wa maadili na kuwasaidia watoto kukua wakiwa wenye nidhamu, wanaojitegemea na raia wakamilifu.

5. Kuimarisha usawa wa kijamii na uwajibikaji

Usawa wa kijamii kwa mfano, usawa wa kijinsia huimarika watu wa jamii na jinsia zote wanapopata elimu sawa.
Elimu inafaa ikuze usawa wa kijamii na uwajibikaji wa kijamii kutokana na mfumo wa elimu unaowezesha fursa sawa ya elimu kwa wote. Inafaa kuwapa watoto wote fursa mbalimbali na zenye changamoto zitakazowawezesha kutoa huduma jumuishi za kijamii bila kujali jinsia, uwezo au mazingira ya kijiografia.

6. Kukuza uthamini wa tamaduni mbalimbali nchini Kenya

Elimu inafaa kuwapa vijana uelewa wa tamaduni za kale na za sasa na nafasi yazo katika jamii ya kisasa. Vijana wanafaa kuambatanisha maadili ya tamaduni bora na mahitaji yanayobadilika kulingana na maendeleo yanayotokea ili kujenga jamii thabiti ya kisasa.

7. Kuimarisha utambuzi wa uhusiano wa kimataifa na kukuza mwelekeo chanya kwa mataifa mengine

Kenya kama nchi mojawapo ya jamii ya kimataifa inakusudia elimu iwaelekeze Wakenya kutambua na kuthamini mahusiano ya kimataifa kwa kuzingatia mikataba, uwajibikaji, haki na manufaa yanayoambatana na ushirika huo.

8. Kustawisha mwelekeo chanya kuhusu afya bora na uhifadhi wa mazingira

Elimu inakusudiwa kujenga mielekeo ifaayo miongoni mwa vijana kuhusu udumishaji wa afya bora na mazingira kwa kujiepusha na mienendo inayoweza kudhuru afya ya mwili na akili. Aidha, inafaa kuimarisha mielekeo chanya kuhusu ukuzaji na uhifadhi wa mazingira na kuwaelekeza vijana kuthamini usafi wa mazingira.

DRAFT

LESSON ALLOCATION AT LOWER PRIMARY

S/No	Learning Area	Number of Lessons
1.	Indigenous Language Activities	2
2.	Kiswahili Language Activities / Kenya Sign Language Activities	4
3.	English Language Activities	5
4.	Mathematical Activities	5
5.	Religious Education Activities	3
6.	Environmental Activities	4
7.	Creative Activities	7
8.	Pastoral/Religious Instruction Programme	1
Total		**31**

DRAFT

MATOKEO YA KIJUMLA YANAYOTARAJIWA KATIKA MASOMO YA MSINGI

Kufikia mwisho wa masomo ya msingi, mwanafunzi aweze:

a) kutumia mbinu zifaazo za usikivu katika mawasiliano kwenye mazingira yake
b) kudhihirisha ufasaha wa dhana malimbali kusuluhisha matatizo ya kila siku,
c) kusoma kwa ufasaha na kufahamu aina zozote za maandishi ya Kiswahili
d) kuelezea mawazo, hisia na tajiriba kwa maandishi ya mkono au mbinu nyingine yoyote ya uwasilishaji
e) kutumia sarufi ipasavyo katika mawasiliano
f) kutumia msamiati ufaao katika mazingira yake kuwasiliana
g) kuonyesha ukakamavu katika kuwasilisha masuala yanayomkabili na yanayokabili mazingira yake.

DRAFT

KAULI KIINI

Kiswahili ni lugha ya taifa na rasmi nchini Kenya na lugha ya mawasiliano katika eneo la Afrika Mashariki na Kati. Wakenya wengi hujifunza Kiswahili kama lugha ya pili. Ni muhimu wanafunzi wapate umilisi wa kuwasiliana kwa Kiswahili mapema hasa katika kiwango cha kwanza cha elimu. Somo hili humwezesha mwanafunzi kujenga stadi za kimsingi za kusikiliza, kuzungumza, kusoma na kuandika. Aidha, somo hili humwandaa mwanafunzi kwa mafunzo ya viwango vya juu na baadaye katika ajira.

DRAFT

MATOKEO YA KIJUMLA YA SOMO LA KISWAHILI

Kufikia mwisho wa shule ya msingi daraja la juu, mwanafunzi aweze:

a) Kusikiliza kwa makini na kuitikia ipasavyo kwa Kiswahili katika miktadha mbalimbali ya mawasiliano.
b) Kuzingatia kanuni za lugha ili kuwasiliana kiubunifu kwa njia ya mazungumzo na maandishi.
c) Kujieleza kwa ufasaha katika miktadha mbalimbali.
d) Kusoma kwa ufasaha na kufahamu matini mbalimbali yaliyochapishwa na ya kidijitali na kutumia maarifa anayoyapata katika mazingira tofauti maishani.
e) Kutumia hati za kimaandishi na mfumo wa kidijitali kuwasiliana ipasavyo kwa kuzingatia mitindo na miundo husika katika miktadha mbalimbali.
f) Kuchangamkia matumizi ya Kiswahili kama lugha rasmi na ya taifa katika mawasiliano ya kila si

DRAFT

1.0 NYUMBANI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lilolopendekezwa
1.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**1.1.1 Matamshi Bora** (Vipindi 4)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua silabi zinazotokana na sauti p/b, t/d, k/g, ch/j katika maneno, b) kutamka silabi zinazotokana na sauti zinazokaribiana kimatamshi, c) kutamka vitanzandimi vinavyoundwa kwa silabi za sauti zinazokaribiana kimatamshi, d) kuunda vitanzandimi kutokana na sauti zinazokaribiana kimatamshi,	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua silabi za sauti lengwa (p/b, t/d, k/g, ch/j) kutokana na maneno kwenye vitabu, ubaoni au kwa kutumia vifaa vya kidijitali, • kusikiliza silabi za sauti lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kidijitali k.v. kinasasauti na rununu, • kutamka silabi za sauti lengwa na vitanzandimi akiwa na wenzake, • kusikiliza vitanzandimi vilivyoundwa kutokana na maneno yenye sauti lengwa vikikaririwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au katika vifaa vya kidijitali (k.m. *baba alivua papa katika bahari pana, kila Chacha akila hali chakula kikichacha*), • kuunda vitanzandimi vyepesi vinavyotokana na vitate husika akiwa na wenzake, • kuunda vitanzandimi kwenye vifaa vya kidijitali na	Matamshi bora yana umuhimu gani katika mawasiliano?

		e) kuchangamkia kukariri vitanzandimi vinavyoundwa kwa silabi za sauti zinazokaribiana kimatamshi katika kuboresha matamshi yake.	kushirikiana na wenzake mitamboni kuvirekebisha, • kushiriki majadiliano kuhusu sababu za kukariri vitanzandimi maishani mwake.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala kuhusu matamshi bora.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kusikiliza sauti.
- Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapoendelea kukariri vitanzandimi pia anapotoa muhtasari wa kifungu ili kupata kuelewa zaidi.
- Ubunifu – mwanafunzi anaposhiriki katika kuunda vitanzandimi.

M**aadili**

- Umoja – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kujadili maana na matumizi ya msamiati lengwa.
- Uwajibikaji – anapotumia kifaa cha kidijitali kuunda vitanzandimi pamoja na wenzake.
- Uzalendo – mwanafunzu anapotangamana na wenzake kutoka jamii mbalimbali katika kutamka silabi za sauti lengwa na vitanzandimi.

Masuala mtambuko

Utangamano wa kijamii – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutoa maeneo tofauti tofauti kuunda vitanzandimi kwenye kifaa cha kidijitali na kuvirekebisha.

Uhusiano na masomo mengine

English, Indigenous Languages na Arabic – masomo haya yanafunza sauti zinazokaribiana kimatamshi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.2 Kusoma	**1.2.1 Kusoma kwa Ufahamu** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati wa mada lengwa uliotumika katika kifungu cha hadithi ili kuimarisha ufahamu, b) kutumia msamiati lengwa kwa usahihi katika sentensi, c) kutoa muhtasari wa ujumbe wa kifungu cha hadithi, d) kujenga mazoea ya usomaji bora katika maisha ya kila siku.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua msamiati wa nyumbani (k.v. *meza, sebule, balbu/globu, kizingiti, fremu, neti, tendegu, mtoto wa meza, mvungu, figa, kinu, tumbuu, kochi, kupiga deki*) uliotumiwa katika kifungu cha hadithi, • kushirikiana na wenzake kujadili maana na matumizi ya msamiati lengwa katika sentensi, • kuimba nyimbo zinazolenga msamiati lengwa, • kusoma kifungu kinachohusiana na suala lengwa kwenye kitabu au kwenye tarakilishi akiwa na wenzake, • kujibu maswali kutokana na kifungu alichosoma, • kutoa muhtasari wa ujumbe wa kifungu alichokisoma, • kumweleza mzazi au mlezi wake ujumbe wa kifungu alichokisoma.	Unazingatia nini ili kupata ujumbe katika kifungu cha hadithi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi.
- Kujiamini – mwanafunzi anapotoa muhtasari wa kifungu na kujibu maswali ipasavyo.

DRAFT

Maadili • Heshima – mwanafunzi anapothamini maoni ya wenzake wanapojadili maana na matumizi ya msamiati lengwa katika sentensi. • Upendo – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kusaidiana.
Masuala Mtambuko Usalama mtandaoni – mwanafunzi anapotumia tarakilishi au projekta kuchora vifaaa vya nyumbani kwa uangalifu.
Uhusiano na masomo mengine English, Indigenous Languages na Arabic – masomo haya yana stadi ya kusoma kwa ufahamu.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.3 Kuandika	**1.3.1 Kuandika Insha ya Wasifu** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua insha ya wasifu kwa kuzingatia muundo, b) kuandika insha ya wasifu kwa kuzingatia ujumbe, mtindo na muundo ufaao, c) kuchangamkia utunzi mzuri wa insha ya wasifu ili kujenga ubunifu wake.	Mwanafunzi aelekezwe: • kujadili na wenzake maana ya insha ya wasifu, • kutambua insha ya wasifu kwa kurejelea vielelezo vya insha vilivyoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kujadili na wenzake mada ya insha na muundo wa insha ya wasifu akiwa, • kuandaa vidokezo vitakavyomwongoza kuandika insha yake, • kuandika insha inayoeleza sifa za mtu kama vile mzazi au mlezi, rafiki, mwalimu au kiongozi yeyote kwa kuzingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati nadhifu, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa ubunifu, • kuandika insha ya wasifu mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili waisome na kuitathmini.	Je, unazingatia mambo gani unapoandika insha nzuri ya wasifu?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi kujadili mada na muundo wa insha ya wasifu.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kuandika na kusambaza insha ya wasifu mtandaoni.
- Ubunifu – mwanafunzi anapoandika insha ya wasifu.
- Kujiamini – mwanafunzi anapoweza kuandika insha ya wasifu kwa kuzingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati nadhifu, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka.

Maadili

- Heshima- mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kujadili mada na muundo wa insha ya wasifu.
- Uwajibikaji – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kuandika insha na kukitunza.

Masuala mtambuko

- Mshikamano wa kijamii – mwanafunzi anapofanya shughuli za kikundi pamoja na wenzake kwa amani.
- Haki za watoto – mwanafunzi anaposoma masuala kuhusu mambo ya nyumbani katika insha au kifungu.

Uhusiano na masomo mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya yanashughulikia stadi ya kuandika insha ya wasifu.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.4 Sarufi	**1.4.1 Nomino** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya nomino ili kuitofautisha na aina nyingine za maneno, b) kutambua nomino katika kundi la maneno na sentensi, c) kutumia nomino kwa njia sahihi katika sentensi, d) kuonea fahari matumizi ya nomino katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kushirikiana na wenzake kueleza maana ya nomino, • kutambua nomino katika matini mbalimbali, • kushirikiana na wenzake kutoa mifano ya nomino, • kuchagua nomino kwenye tarakilishi, kuziburura na kuzitia kapuni akiwa na wenzake, • kutumia nomino kujaza nafasi katika sentensi, • kutumia nomino kutunga sentensi kwenye daftari na mtandaoni ili wenzake wazisome na kuzisahihisha.	Je, ni vitu gani unavyoweza kupata katika mazingira yako?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala, kazi za vikundi na mawasiliano mtandaoni. • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali katika kutambua nomino na kutunga sentensi mtandaoni. • Ubunifu – mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia nomino. • Kujiamini -mwanafunzi anapofaulu kutambua nomino na kuzitungia sentensi sahihi.				

DRAFT

Maadili • Uadilifu – mwanafunzi anaposahihisha sentensi zilizoandikwa na mwenzake kwa uaminifu. • Upendo – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kueleza maana ya nomino bila ubaguzi. • Uzalendo – mwanafunzi anapotangamana na wenzake kutoka jamii mbalimbali katika kutekeleza shughuli za kikundi.
Masuala Mtambuko Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapotunga sentensi kuhusu masuala ya nyumbani.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – masomo haya hushughulikia dhana ya nomino.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.4 Sarufi	**1.4.2 Vitenzi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya vitenzi ili kuvitofautisha na aina nyingine za maneno, b) kutambua vitenzi katika kundi la maneno na sentensi, c) kutumia vitenzi ipasavyo katika mawasiliano, d) kuonea fahari matumizi ya vitenzi katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kushirikiana na wenzake kwa amani kueleza maana ya vitenzi, • kushirikiana na wenzake kutoa mifano ya vitenzi (*k.v. soma, andika, keti, simama, cheka)* katika kadi za maneno, kapu maneno, ubao, vifaa vya kidijitali n.k., • kutambua vitendo vinavyofanyika katika picha au michoro, • kuigiza vitenzi mbalimbali akishirikiana na wenzake, • kutumia vitenzi kujaza nafasi kwenye sentensi na kifungu kifupi, • kutumia vitenzi mbalimbali kutunga sentensi daftarini au mtandaoni kwa kuzingatia suala lengwa na masuala mtambuko mbalimbali, • kuwashirikisha wenzake katika kuzisahihisha sentensi zake na kumpa maoni kwa heshima.	Ni shughuli gani unazofanya kila siku?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala, kazi za vikundi na mawasiliano mtandaoni. • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali katika kutambua vitenzi na kutunga sentensi mtandaoni. • Ubunifu – mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia vitenzi.				

DRAFT

Maadili

- Amani – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kueleza maana ya vitenzi.
- Heshima – mwanafunzi anapoheshimu wenzake wanaposhiriki katika kutoa mifano ya vitenzi na kuigiza vitenzi mbalimbali.
- Uwajibikaji – mwanafunzi anapochukua nafasi mbalimbali katika maigizo ya vitenzi mbalimbali.

Masuala Mtambuko

Haki za watoto – mwanafunzi anaposikiliza na kutunga sentensi kuhusu nyumbani na na masuala ya watoto.

Uhusiano na masomo mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya yanashughulikia dhana ya vitenzi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.4 Sarufi	**1.4.3 Vivumishi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya kivumishi ili kukitofautisha na aina nyingine za maneno, b) kutambua vivumishi katika kundi la maneno na sentensi, c) kutumia vivumishi ipasavyo katika sentensi na kifungu, d) kuonea fahari matumizi ya vivumishi katika sentensi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kushirikiana na wenzake kueleza maana ya kivumishi, • kutambua vivumishi katika kundi la maneno aliyopewa (*k.m. -zuri, -baya, -refu, -fupi, -eusi, -eupe, n.k*), • kuchagua vivumishi kwenye tarakilishi, kuviburura na kuvitia kapuni akiwa na wenzake, • kutumia vivumishi kujaza nafasi katika sentensi, • kutumia vivumishi kutunga sentensi daftarini na mtandaoni akizingatia masuala mtambuko mbalimbali yakiwemo masuala ya usalama wa mtandaoni, usawa wa kijinsia, usalama wa nyumbani, mahusiano ya kijamii, n.k, • kuandika aya fupi akitumia vivumishi mbalimbali, • kuwasomea au kuwasambazia wenzake kazi yake ili kuitolea maoni kwa heshima na upendo.	Ni sifa zipi unazoweza kutambua katika nomino mbalimbali?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala, kazi za vikundi na mawasiliano mtandaoni. • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali katika kutambua vivumishi na kutunga sentensi mtandaoni. • Ubunifu -mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia vivumishi. • Kujiamini - mwanafunzi anapofaulu kutambua vivumishi na kuvitungia sentensi sahihi.
Maadili • Heshima – mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za vukundi. • Upendo – mwanafunzi anapowatolea wenzake maoni kuhusu kazi zao. • Umoja – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutambua vivumishi katika kundi la maneno.
Masuala Mtambuko Utunzi na usalama wa watoto – mwanafunzi anapoingiliana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages - masomo haya yanashughulikia mada ya sarufi.

DRAFT

2.0 NIDHAMU MEZANI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
2.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**2.1.1 Maamkuzi na Maagano** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua aina mbalimbali za maamkuzi na maagano katika mawasiliano, b) kueleza maamkuzi na maagano yanayotumika katika miktadha mbalimbali, c) kutumia aina mbalimbali za maamkuzi na maagano katika mawasiliano, d) kuchangamkia maamkuzi na maagano katika mahusiano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua maamkuzi (*k.v. U mzima? U hali gani? Alamsiki, Lala unono, Siku njema)* kutoka kwenye chati, ubao au vifaa vya kidijitali, michoro na picha, • kushiriki mjadala na mwenzake kuhusu maamkuzi na maagano yanayolengwa na matumizi yake, • kushirikiana na wenzake kuigiza maamkuzi na maagano lengwa, • kutazama watu wakiamkuana na kuagana katika vifaa vya kidijitali, • kuambatanisha maamkuzi na maagano na majibu sahihi daftarini au kwenye tarakilishi, • kujadiliana na mzazi au mlezi wake kuhusu maamkuzi na maagano yanayotumiwa katika jamii yao.	1. Je, watu husalimiana na kuagana vipi katika jamii yako? 2. Kuamkua na kuaga watu kuna umuhimu gani?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kuigiza maamkuzi na maagano. • Ujuzi wa kidijitali - mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunza maagano na maaamkuzi. • Kujiamini - mwanafunzi anapotumia maamkuzi na maagano ipasavyo.
Maadili • Heshima – inaimarishwa wanapoigiza maamkuzi na maagano. • Upendo – mwanafunzi anaposhiriki katika mjadala na wenzake kwa kutumia maamkuzi na maagano yafaayo. • Umoja –unaimarisha uhusiano mwema baina yao wanapofanya shughuli za kikundi.
Masuala Mtambuko • Elimu ya amani – inakuzwa mwanafunzi anapoamkuana na kuagana na wenzake. • Umoja wa kijamii - mwanafunzi anapomuamkua na kumuaga mwenzake kutoka jamii mbalimbali.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yana mada kuhusu maamkuzi.

DRAFT

<table>
<tr><th>Mada</th><th>Mada Ndogo</th><th>Matokeo Maalum Yanayotarajiwa</th><th>Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa</th><th>Swali Dadisi Lililopendekezwa</th></tr>
<tr><td>2.2 Kusoma</td><td>2.2.1 Matumizi ya Kamusi

(Vipindi 2)</td><td>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:
a) kueleza maana ya kamusi ili kuitofautisha na vitabu vingine,
b) kutumia kamusi ipasavyo kutafuta maana za maneno asiyoyajua ili kukuza msamiati wake,
c) kuchangamkia umuhimu wa kamusi katika kukuza msamiati wake.</td><td>Mwanafunzi aelekezwe:
• kujadiliana na wenzake kuhusu maana na matumizi ya kamusi,
• kujadiliana na wenzake kuhusu mpangilio wa maneno katika kamusi,
• kutumia kamusi kutafuta maana za maneno mbalimbali akiwa na wenzake,
• kutumia mtandao kusikiliza na kusoma maelezo kuhusu msamiati anaotafutia maana.</td><td>Unazingatia nini unapotafuta maneno katika kamusi?</td></tr>
<tr><td colspan="5">Umilisi wa kimsingi unaokuzwa
• Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutafuta maana za maneno.
• Ujuzi wa kidijitali –mwanafunzi anapotumia mtandao kutafuta maana za maneno.
• Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapoanza kutumia kamusi kutafuta maana za maneno.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Maadili
Uzalendo –mwanafunzi anapotangamana na wenzake kutoka sehemu mbalimbali katika kutekeleza shughuli za kikundi.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Masuala Mtambuko
Usalama mtandaoni –mwanafunzi anapotumia mtandao kusikiliza na kusoma maelezo kuhusu msamiati asioujua.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Uhusiano na masomo mengine
English na Indigenous Languages – masomo haya husisitiza matumizi mbalimbali ya kamusi.</td></tr>
</table>

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
2.3 Kuandika	**2.3.1 Insha ya Masimulizi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua insha ya masimulizi kwa kuzingatia muundo, b) kuandika insha ya masimulizi inayozingatia mada, ujumbe, mtindo na muundo ufaao, c) kuchangamkia utunzi mzuri wa insha ya masimulizi ili kukuza ubunifu wake.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua insha ya masimulizi kwa kurejelea vielelezo vya insha zilizoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kushiriki na wenzake kujadili mada ya insha na muundo wa insha ya masimulizi, • kuandaa vidokezo vitakavyomwongoza kuandika insha yake, • kuandika insha inayosimulia kisa kinachohusu nidhamu mezani kwa kuzingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lugha ya kiubunifu, • kuwasomea wenzake insha aliyoandika ili waitathmini.	1. Insha ya masimulizi inahusu nini? 2. Je, unazingatia nini unapoandika insha ya masimulizi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi. • Ubunifu – mwanafunzi anapoandika insha ya masimulizi. • Hamu ya ujifunzaji -mwanafunzi anapoyatafakari maSwali Dadisi Lililopendekezwana anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.
Maadili Heshima – inakuzwa mwanafunzi anapothamini mchango wa wenzake katika kikundi.
Masuala Mtambuko Mshikamano wa kijamii – mwanfunzi anapokuza uraia wema kwa kufanya shughuli ya kikundi na wenzake na kuthamini mchango wao.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yana mada kuhusu insha.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi lililopendekezwa
2.4 Sarufi	**2.4.1 Viwakilishi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya kiwakilishi ili kukibainisha, b) kutambua viwakilishi katika kundi la maneno na sentensi, c) kutumia viwakilishi ipasavyo katika sentensi, d) kuonea fahari matumizi ya viwakilishi katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kushirikiana na wenzake kueleza maana ya viwakilishi, • kutambua viwakilishi katika kundi la maneno aliyopewa, • kuchagua viwakilishi kwenye tarakilishi, kuviburura na kuvitia kapuni akiwa na wenzake, • kujaza nafasi katika sentensi kwa kutumia viwakilishi mwafaka, • kutumia viwakilishi kutunga sentensi daftarini au mtandaoni kwa kuzingatia suala lengwa na masuala mtambuko mbalimbali, • kuwasomea au kuwasambazia wenzake sentensi zake ili kuzitathmini.	Ni maneno gani yanayoweza kutumika badala ya nomino?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala, kazi za vikundi na mawasiliano mtandaoni.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali katika kutambua viwakilishi na kutunga sentensi mtandaoni.
- Ubunifu - mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia viwakilishi.
- Kujiamini - mwanafunzi anapofaulu kutambua viwakilishi na kuvitungia sentensi sahihi.

DRAFT

Maadili • Amani –mwanafunzi anapotangamana na wenzake katika shughuli za kikundi. • Heshima – mwanafunzi anapothamini mchango wa wenzake katika shughuli za kikundi.
Masuala Mtambuko Elimu kwa maendeleo endelevu – anapotumia viwakilishi ipasavyo katika mawasiliano ya kila siku.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yanafunza viwakilishi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.4 Sarufi	**2.4.2 Vielezi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya kielezi ili kukibainisha, b) kutambua vielezi katika kundi la maneno na sentensi, c) kutumia vielezi ipasavyo katika mawasiliano, d) kuonea fahari matumizi ya vielezi katika sentensi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kushirikiana na wenzake kueleza maana ya vielezi *(k.v. polepole, haraka, sana, vizuri, kisheria, jana, shuleni, uwanjani*), • kutambua vielezi katika kundi la maneno aliyopewa katika kadi za maneno, chati, mti maneno, ubao, vifaa vya kidijitali n.k., • kuchagua vielezi kutoka kwenye kundi la maneno kwa kutumia tarakilishi kwa kuvibururu na kuvitia kapuni akiwa na wenzake, • kuigiza vielezi mbalimbali panapofaa akishirikiana na wenzake, • kutumia vielezi mwafaka kujaza nafasi katika sentensi, • kutumia vielezi kutunga sentensi daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali akizingatia suala lengwa na masuala mtambuko mbalimbali, • kuwasomea au kuwasambazia wenzake na mwalimu sentensi zake ili kuzitolea maoni.	Unafanyaje shughuli zako za kila siku?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala, kazi za vikundi na mawasiliano mtandaoni. • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali katika kutambua vielezi na kutunga sentensi mtandaoni. • Ubunifu –mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia vielezi na kuviigiza. • Kujiamini - mwanafunzi anapofaulu kutambua vielezi na kuvitungia sentensi sahihi.				

DRAFT

Maadili • Heshima –anaposikiliza vielezi vinavyotolewa na wenzake kwa makini. • Upendo – anapoigiza akishirikiana na wenzake kwa zamu.
Masuala Mtambuko Haki za watoto – mwanafunzi anapotunga sentensi kuhusu suala lengwa akizingatia vielezi.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yana mada kuhusu vielezi.

DRAFT

3.0 MAVAZI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.1 Kusikiliza na kuzungumza	**3.1.1 Matamshi Bora** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vitendawili kwenye matini mbalimbali , b) kutega na kutegua vitendawili ili kujenga matamshi bora, c) kuchangamkia matumizi ya vitendawili katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutafiti maana ya kitendawili kwenye kamusi, vitabuni au mtandaoni akiwa na wenzake, • kutambua vitendawili katika chati, ubao au katika vifaa vya kidijitali *(k.m. Nifungue nikufunike (Mwavuli); Pitia huku nami nipitie kule, tupatane pale (mshipi); Ukinitembelea nyayo zi salama (viatu),* • kusikiliza vitendawili vikitegwa na kuteguliwa kupitia vyombo vya kidijitali. • kushiriki katika kutega na kutegua vitendawili akiwa na wenzake, • kujadiliana na mzazi au mlezi wake kuhusu vitendawili vinavyotegwa katika jamii yao.	Je, unazingatia nini unapotega na kutegua vitendawili?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika kutega na kutegua vitendawili kwenye vikundi. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo –mwanafunzi anapofikiria kuhusu majibu ya vitendawili. • Ujuzi wa kidijitali –mwanafunzi anapotumia vyombo vya kidijitali kusikiliza vitendawili vikitegwa na kuteguliwa. • Kujiamini – mwanafunzi anapotega na kutegua vitendawili ipasavyo.
Maadili • Heshima - mwanafunzi anachangamkia maoni ya wenzake darasani. • Umoja - wanafunzi wanapofanya kazi ya kutega na kutegua vitendawili pamoja na wenzake kwa vikundi.
Masuala Mtambuko Umoja wa kijamii - mwanafunzi anapofanya kazi ya kutega na kutegua vitendawili pamoja na wenzake katika kikundi.
Uhusiano na masomo mengine English and Indegineous Languages - masomo haya yanashughulikia vitendawili.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.2 Kusoma	**3.2.1 Kusoma kwa Ufasaha** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kujadili vipengele vya kuzingatia katika kusoma kwa ufasaha, b) kusoma kifungu cha hadithi kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu cha hadithi kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti, d) kusoma kifungu cha hadithi kwa kuzingatia kasi ifaayo, e) kusoma kifungu cha hadithi kwa kuambatanisha ishara zifaazo, f) kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: ● kushirikiana na wenzake kujadili vipengele vya kuzingatia katika kusoma makala kwa ufasaha, ● kusikiliza na kutazama mwalimu, mgeni mwalikwa, mwanafunzi mwenzake au video za watu wanaosoma makala kwa ufasaha (k.v. hotuba na habari), ● kujadili na wenzake vipengele vya kuzingatia katika kusoma kwa ufasaha vilivyozingatiwa katika usomaji alioutazama, ● kusoma kifungu cha hadithi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akiwa na wenzake, ● kusoma kifungu cha hadithi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti (k.v. kiwango cha sauti na kiimbo), ● kusoma kifungu cha hadithi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (maneno yasiyopungua 70 kwa dakika na kwa kuzingatia	Unazingatia nini ili kuweza kusoma kifungu cha hadithi ipasavyo?

DRAFT

			viakifishi) ili wenzake wamtolee maoni, ● kusoma kifungu kwa kuambatanisha ishara zifaazo panapofaa anaposoma *(k.v. ishara za uso na mikono)*, ● kusoma hadithi kuhusu masuala mtambuko mbalimbali kutoka kwenye vitabu, vifaa vya kidijtali, nk akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti.	
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kusoma kifungu cha hadithi. ● Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusoma vifungu cha hadithi kuhusu masuala mtambuko mbalimbali. ● Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapotafuta hadithi mbalimbali na kuzisoma kwa kuzingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti. ● Kujiamini – mwanafunzi anapoweza kusoma kifungu cha hadithi kwa kuzingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti.				
Maadili ● Umoja – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kusoma kifungu cha hadithi. ● Upendo – mwanafunzi anapowashirikisha wengine katika matumizi ya vifaa vya kidijitali darasani. ● Uwajibikaji – mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali.				
Masuala Mtambuko ● Stadi za maisha – mwanafunzi anapomudu kuzitumia sauti lengwa ipasavyo, ukakamavu wake unajengeka. ● Uraia – mwanafunzi anapowathamini wenzake wanaposhirikiana kutamka sauti lengwa katika kikundi.				

DRAFT

Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Indigenous Language Activities – masomo haya pia yanashughulikia kusoma kwa ufasaha.

DRAFT

Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Swali Dadisi Lililopendekezwa**
3.3 Kuandika	**3.3.1 Kuandika kwa kutumia tarakilishi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sehemu mbalimbali za tarakilishi zinazotumika kupigia chapa, b) kufungua na kufunga tarakilishi ili kuandika kazi na kuihifadhi, c) kuandika mada lengwa kwa kutumia tarakilishi, d) kuhariri kazi yake kwa kuzingatia uakifishaji ufaao, e) kuhifadhi kazi aliyoiandika kwenye tarakilishi, f) kujenga mazoea ya kuandika kwa kutumia tarakilishi na kuhifadhi kazi yake ya maandishi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua sehemu za kimsingi za tarakilishi za kupigia chapa akiwa na wenzake (k.v. *kiibodi*, *kipanya*, *kiwambo*, *kitufe* na *faili*), • kuzingatia hatua za kufungua na kufunga tarakilishi, • kuandika mada lengwa kwa kutumia tarakilishi akizingatia chapa koza, italiki na kupigia mistari panapofaa, • kuandika aya kuhusu mavazi katika tarakilishi na kuihariri, • kutumia mtandao kusambaza kazi aliyoandika ili wenzake na mwalimu waitathmini, • kuhifadhi kazi yake kwenye faili ya tarakilishi.	Je, unazingatia nini unapoandika kwa kutumia tarakilishi?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano –mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika vikundi. • Ujuzi wa kidijitali - mwanafunzi anapotumia tarakilishi kuandika na kuhifadhi kazi yake kwenye faili. • Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapotagusana na vyombo vya kidijitali kama vile kutumia tarakilishi, kipakatalishi n.k.
Maadili • Ushirikiano - mwanafunzi anapotambua sehemu za kimsingi za tarakilishi za kupiga chapa akiwa na wenzake. • Uwajibikaji - mwanafunzi anaweza kutumia na kuhifadhi vifaa vya kidijitali ifaavyo.
Masuala Mtambuko Usalama wa mtandaoni - mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali anazingatia kuingia mitaoni iliyo salama.
Uhusiano wa masomo mengine Science and Technology na English – masomo haya yanahimiza matumizi ya tarakilishi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.4 Sarufi	**3.4.1 Viunganishi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya kiunganishi ili kukibainisha, b) kutambua viunganishi katika kundi la maneno na sentensi, c) kutumia viunganishi kwa njia sahihi katika mawasiliano, d) kuonea fahari matumizi ya viunganishi katika sentensi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kushirikiana na wenzake kueleza maana ya viunganishi, • kutambua viunganishi katika kundi la maneno aliyopewa (*k.v. na, pia, kwa sababu, lakini*), • kutafiti vitabuni au mtandaoni ili kutoa mifano mbalimbali ya viunganishi, • kutumia viunganishi kujaza nafasi katika sentensi, • kutumia viunganishi kutunga sentensi daftarini au mtandaoni kwa kuzingatia suala lengwa na masuala mtambuko mbalimbali, • kumsomea mzazi au mlezi wake sentensi alizozitunga.	Je, kwa nini ni muhimu kutumia viunganishi katika mawasiliano?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano –wanafunzi wanaposhiriki katika mijadala, kazi za vikundi na mawasiliano mtandaoni.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali katika kutambua viunganishi na kutunga sentensi mtandaoni.
- Kujiamini - mwanafunzi anapofaulu kutambua viunganishi na kuvitungia sentensi sahihi.

DRAFT

Maadili • Umoja – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kueleza maana ya viunganishi na kuvitungia sentensi. • Uadilifu – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kuchagua viunganishi kutoka kwenye kundi la maneno na kuvitia kapuni.
Masuala Mtambuko Umoja wa kijamii – mwanafunzi anapofanya shughuli ya kikundi pamoja na wenzake wa jamii tofauti.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yanashughulikia dhana ya viunganishi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.4 Sarufi	**3.4.2 Vihusishi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya kihusishi ili kukibainisha, b) kutambua vihusishi katika kundi la maneno na sentensi, c) kutumia vihusishi ipasavyo katika sentensi, d) kuonea fahari matumizi ya vihusishi katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kushirikiana na wenzake kueleza maana ya vihusishi na kuvitolea mifano (k.m. *karibu na*, *mbali na*, *juu ya*, *chini ya*, *nje ya* na *ndani ya*), • kutambua vihusishi katika kundi la maneno aliyopewa, • kuchagua vihusishi kwenye kundi la maneno katika tarakilishi, kuviburura na kuvitia kapuni akiwa peke yake au kwenye vikundi, • kutumia vihusishi kutunga sentensi daftarini au mtandaoni kwa kuzingatia suala lengwa na masuala mtambuko mbalimbali, • kuwasomea au kuwasambazia wenzake na mwalimu sentensi alizotunga ili kuzitathmini.	Vihusishi vina umuhimu gani katika mawasiliano?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala, kazi za vikundi na mawasiliano mtandaoni.
- Ujuzi wa kidijitali – wanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali katika kutambua vihusishi na kutunga sentensi mtandaoni.
- Ubunifu - mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia vihusishi.

DRAFT

• Kujiamini - mwanafunzi anapofaulu kutambua vihusishi na kuvitungia sentensi sahihi.
Maadili • Heshima – mwanafunzi anapothamini mchango wa wenzake katika kikundi. • Uwajibikaji – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali katika kutambua vihusishi na kuvitungia sentensi mtandaoni.
Masuala Mtambuko Umoja wa kijamii – mwanafunzi anapofanya shughuli ya kikundi pamoja na wenzake wa jamii tofauti.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yanashughulikia dhana ya vihusishi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.4 Sarufi	**3.4.3 Vihisishi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya kihisishi ili kukibainisha, b) kutambua vihisishi katika kundi la maneno na sentensi, c) kutumia vihisishi ipasavyo katika sentensi, d) kuonea fahari matumizi ya vihisishi katika miktadha mbalimbali.	Mwanafunzi aelekezwe, • kueleza maana ya vihisishi na kuvitolea mifano (k.m. *Lo!*, *Ala!*, *Salalee!*, *Mama ee!*, *Oyee!* na *Aha!*) akishirikiana na wenzake, • kutambua vihisishi katika kundi la maneno, • kutambua alama ya hisi (!) inayoambatanishwa na vihisishi, • kutumia vihisishi kujaza nafasi katika sentensi, • kutumia vihisishi kutunga sentensi kwenye daftari akizingatia suala lengwa na masuala mtambuko mbalimbali, • kutumia vihisishi kutunga kifungu kifupi daftarini au mtandaoni ili wenzake wakisome na kukitathmini.	Kutumia vihisishi katika mawasiliano kuna umuhimu gani?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala, kazi za vikundi na mawasiliano mtandaoni.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi unapotumia vifaa vya kidijitali katika kutambua vihisishi na kutunga sentensi.
- Ubunifu - mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia vihisishi.
- Kujiamini - mwanafunzi anapofaulu kutambua vihisishi na kuvitungia sentensi sahihi.

DRAFT

Maadili • Uwajibikaji – mwanafunzi anapochagua vihisishi kwenye kundi la maneno katika tarakilishi na kuvitia kapuni. • Umoja – anaposhirikiana na wenzake kueleza maana ya vihisishi na kuvitolea mifano.
Masuala Mtambuko • Umoja wa kijamii – mwanafunzi anapofanya shughuli ya kikundi pamoja na wenzake wa jamii tofauti. • Uwazaji wa kina – anapotumia vihisishi kutunga sentensi mtandaoni ili wenzake wazitathmini.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yana mada kuhusu vihisishi.

DRAFT

4.0 DIRA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
4.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**4.1.1 Maneno ya Upole** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno ya upole yanayotumiwa katika mawasiliano, b) kutumia maneno ya upole katika mawasiliano, c) kuthamini matumizi ya maneno ya upole katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua na kueleza maana ya maneno ya upole (k.m. *kwenda msalani, kwenda haja kubwa, kwenda haja ndogo, kuendesha* na *kujifungua*) katika chati, mti maneno, kapu maneno, ubao, vyombo vya kidijitali, • kushiriki katika kujadili maneno ya upole akiwa na wenzake, • kutazama maigizo kuhusu matumizi ya maneno ya upole katika video na mitandaoni, • kushiriki katika maigizo yanayohusu matumizi ya maneno ya upole, • kutumia maneno ya upole katika sentensi.	Kutumia maneno ya upole kuna umuhimu gani katika mawasiliano?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano –wanafunzi wanapojadiliana na kuigiza katika vikundi.
- Ujuzi wa kidijitali –mwanafunzi anapotumia vyombo vya kidijitali katika ujifunzaji.
- Kujiamini - mwanafunzi anapofaulu kutambua maneno ya upole na kuyatumia katika kutunga sentensi.

DRAFT

Maadili • Heshima - mwanafunzi anapotambua naakutumia maneno ya upole katika chati maneno. • Upendo - mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika vikundi kwa amani. • Uwajibikaji – mwanafunzi anapo
Masuala Mtambuko Umoja wa kijamii – mwanafunzi anapojadiliana na kushirikiana na wenzake katika shughuli za vikundi kwa upolw na amani.
Uhusiano na masomo mengine English, Indigenous Languages na Religious Studies – lugha ya upole hufunzwa katika masomo haya.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
4.2 Kusoma	**4.2.1 Kusoma kwa Mapana** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua na kufungua faili iliyo na kifungu cha kusoma, b) kutambua na kuzingatia hatua za kiusalama katika matumizi ya vifaa vya kidijitali, c) kusakura matini kwenye tovuti salama ili kupata vifungu vya kusoma vyenye mada lengwa, d) kutumia vifaa vya kidijitali kwa urahisi kupata	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua na kuzingatia hatua za kiusalama (*k.m. kutowasiliana na watu asiowajua, kuwajibika anaposakura tovuti mbalimbali*) kutoka kwenye chati au kwenye tarakilishi na mitandao, • kutambua jina la faili lengwa kwenye tarakilishi na kufanya mazoezi ya kufungua na kufunga, • kutambua mitandao salama yenye matini inayoafiki kiwango na mahitaji yake, • kutambua umuhimu wa kutoa habari kwa mwalimu, mzazi au mlezi wake endapo atapata ujumbe kutoka kwa watu asiowajua mtandaoni na kutowasiliana nao, • kutafuta maana za maneno kuhusu mada lengwa (*k.m. kaskazini, kusini, magharibi, mashariki, kaskazini mashariki, kaskazini magharibi, kusini*	Ni hatua zipi za kiusalama unazofaa kuzingatia unapotumia mtandao?

		matini yanayolengwa, e) kuchangamkia matumizi ya vifaa vya kidijitali katika kutafuta na kusoma ujumbe ili kuimarisha maarifa yake.	*mashariki na kusini magharibi*) kwenye kamusi au mtandaoni, • asikilize matamshi na maelezo kuhusu anachokisoma mtandaoni panapowezekana, • kutoa habari kuhusu matini aliyosoma kwa muhtasari na kujibu maswali katika maandishi au mazungumzo na wenzake.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali katika kutafuta, kusakura na kusoma.
- Hamu ya ujifunzaji –mwanafunzi anapotafuta matini ya kusoma kwenye tarakilishi na mitandaoni.

Maadili

- Uwajibikaji – katika utunzaji wa vifaa vya kidijitali na kuzingatia mitandao salama.
- Uadilifu – mwanafun za anapotoa habari kwa mwalimu au mlezi apatapo ujumbe kutoka kwa watu asiowajua mtandoni.

Masuala Mtambuko

Usalama mtandaoni– mwanafunzi anapotambua mitandao salama yenye matini inayoafiki kiwango na mahitaji yake.

Uhusiano na masomo mengine

Masomo yote yanatakiwa kuzingatia ujuzi wa kidijitali.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
4.3 Kuandika	**4.3.1 Kuandika Barua ya Kirafiki** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua barua ya kirafiki kwa kuzingatia muundo wake, b) kujadili umuhimu wa barua ya kirafiki katika mawasiliano, c) kuandika barua ya kirafiki inayozingatia mada kwa kufuata kanuni zifaazo, d) kuchangamkia utunzi wa barua ya kirafiki katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua barua ya kirafiki kwa kurejelea vielelezo vya barua za kirafiki zilizoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kujadiliana na wenzake kuhusu umuhimu wa barua za kirafiki katika mawasiliano, • kujadili na wenzake mada ya barua ya kirafiki na vipengele vyake/ yale yanayofaa kujumuishwa, • kuandaa vidokezo vitakavyomwongoza kuandika insha yake, • kuandika barua ya kirafiki kwa rafiki, ndugu, mzazi, n.k kwa kuzingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lugha ya kiubunifu, • kuwasomea wenzake na mwalimu	1. Je, unazingatia nini ili kuandika barua nzuri ya kirafiki? 2. Barua za kirafiki inashughulikia masuala gani?

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>barua yake ili waitathmini.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="5">Umilisi wa kimsingi unaokuzwa
• Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi.
• Ubunifu –mwanafunzi anapoandika barua za kirafiki.
• Kujiamini – mwanafunzi anapoweza kuandika kuandika barua ya kirafiki kwa kuzingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lugha ya kiubunifu.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Maadili
• Upendo – mwanafunzi anapoitathmini kazi ya wenzake.
• Heshima - mwanafunzi anapojadili umuhimu wa kuandika barua za kirafiki.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Masuala Mtambuko
Mahusiano ya kijamii – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake wa jamii tofauti tofauti kujadili umuhimu wa barua za kirafiki katika mawasiliano.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Uhusiano na masomo mengine
English na Indigenous Languages – masomo haya hushughulikia uandishi wa barua.</td></tr>
</table>

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
4.4 Sarufi	**4.4.1 Ngeli ya A-WA** **(Vipindi 4)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vya upatanisho wa kisarufi wa ngeli ya A-WA, b) kutambua nomino katika ngeli ya A-WA ili kuzitofautisha na nomino katika ngeli nyingine, c) kuunda sentensi akitumia nomino za ngeli ya A-WA katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, d) kuchangamkia kutumia nomino za ngeli ya A-WA katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kueleza maana ya ngeli za nomino akiwa na wenzake, • kutaja mifano ya nomino akiwa na wenzake, • kusoma sentensi zilizoundwa kutokana na nomino za ngeli ya A-WA katika umoja na wingi, • kutambua viambishi vya upatanisho wa kisarufi wa ngeli ya A-WA kwenye sentensi alizosoma, • kushiriki katika mchezo wa kuchopoa kadi za sentensi zenye nomino za ngeli ya A-WA kutoka kwenye kikapu au boksi na kisha kuzisoma, • kutambua nomino za ngeli ya A-WA katika umoja na wingi katika matini, • kujaza nafasi katika sentensi kwa kutumia viambishi vya umoja na wingi wa nomino katika	Ni nini kinakuwezesha kutambua nomino za ngeli ya A-WA?

DRAFT

			ngeli ya A-WA, • kuunda sentensi sahihi daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali akitumia nomino za ngeli ya A-WA katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, • kuwasomea au kuwazambazia wenzake na mwalimu sentensi alizozitunga ili kuzitathmini.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano –mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika na kuandika nomino za ngeli ya A-WA katika umoja na wingi. Pia anaposhirikiana na wenzake katika mchezo wa kuchopoa kadi za sentensi zenye nomino za ngeli ya A-WA kutoka kikapuni.
- Ubunifu - mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi akitumia nomino za ngeli ya A-WA katika umoja na wingi.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo- mwanafunzi anapowaza kwa kina kuhusu mifano ya nomino.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua nomino.

Maadili

- Uwajibikaji mwanafunzi anapotunza kifaa cha kidijitali anachotumia.
- Heshima – anapothamini mchango wa wenzake katika kuandika maneno ya ngeli ya A-WA.
- Amani –anapowasiliana na wenzake kutoka sehemu mbalimbali kwa kuonyesha upendo akitumia nomino za ngeli ya A-WA.

Masuala Mtambuko

- Utangamano wa kijamii – mwanafunzi anapofanya shughuli ya kuandika umoja na wingi wa nomino pamoja na wenzake.
- Elimu endelevu – mwanafunzi anatoa mifano ya sentensi zinazohusu nomino zinazohusu masuala mtambuko k.v. mwanamazingira.

DRAFT

• Usalama mtandaonni – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kusoma sentensi zilizotungwa kutokana na nomino za ngeli ya A-WA kwa kuzingatia hatua za kiusalama.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – masomo haya hufundisha mada ya sarufi.

DRAFT

5.0 USHAURI-NASAHA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
5.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**5.1.1 Methali** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua methali zinazohusu malezi katika matini tofautitofauti, b) kueleza maana za methali kuhusu malezi, c) kutumia methali zinazohusu malezi katika mawasiliano, d) kuchangamkia matumizi ya methali katika miktadha mbalimbali.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua methali kuhusu malezi (k.v. *mtoto umleavyo ndivyo akuavyo, mtoto wa nyoka ni nyoka* na *mtoto hutazama kisogo cha nina*) kutoka kwa orodha ya methali, chati au mtandaoni, • kueleza maana za methali kuhusu malezi akiwa na wenzake, • kukamilisha methali kuhusu malezi, • kutumia methali kuhusu malezi katika kifungu kifupi na masimulizi akiwa na wenzake • kushirikiana na mzazi au mlezi wake kutambua methali kuhusu malezi katika jamii yao.	1. Ni methali gani zinazohusu malezi? 2. Methali hutumiwa kufanya nini?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anapohusishwa katika kazi ya vikundi.
- Ujuzi wa kidijitali - mwanafunzi anapotumia mtandao kutambua methali.
- Kujiamini –mwanafunzi anapotumia methali kujieleza.

Maadili • Heshima– mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutaja na kueleza maana za methali na kuthamini mchango wao. • Uwajibikaji – anapowasiliana na mzazi au mlezi akitumia methali zinazohusu malezi katika miktatha mbalimbali. • Uzalendo – mwanafunzi anapotambua methali kuhusu malezi katika jamii yake na za wenzake.
Masuala Mtambuko • Ushauri nasaha –mwanafunzi anaposoma methali zinazohusu malezi mema. • Mshikamano wa kijamii – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake wa sehemu mbalimbali kueleza maana za methali kuhusu malezi kwa amani.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yana mada kuhusu methali.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
5.2 Kusoma	**5.2.1 Kusoma kwa Ufahamu** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya shairi, ubeti na mshororo ili kuvibainisha, b) kusoma shairi kwa ufasaha kwa kuzingatia ujumbe, c) kutambua beti na mishororo katika shairi, d) kutambua shairi kutokana na umbo lake, e) kufurahia kutumia lugha ya ushairi anapozungumzia ushairi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua shairi, beti na mishororo katika matini mbalimbali kama vile vitabu, chati na vilevile kwa kutumia tarakilishi, • kushiriki katika majadiliano kuhusu maana za shairi, ubeti na mishororo, • kusoma akizingatia msamiati wa mada lengwa, • kusikiliza mashairi yanayokaririwa kwenye vifaa vya kidijitali, • kusoma au kukariri shairi kwa mahadhi mbalimbali akizingatia ujumbe, • kushiriki mjadala kuhusu ujumbe unaojitokeza kwenye shairi, • kusoma mashairi kwenye mitandao.	1. Unaufahamu msamiati gani wa ushairi? 2. Mashairi yanaweza kuwasilisha ujumbe gani?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano - wanafunzi anaposhiriki katika kazi za vikundi. • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kufanikisha somo. • Kujiamini –mwanafunzi anapoimba au kukariri shairi.				

DRAFT

Maadili Umoja – anaposhirikikiana na wenzake katika majadiliano yanayohusu shairi bila ubaguzi. Uwajibikaji – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kufanikisha somo kwa uangalifu.
Masuala Mtambuko Masuala ya kijinsia: mwanafunzi anaposhiriki na wenzake kusoma na kukariri mashairi kuhusu suala lengwa.
Uhusiano na masomo mengine English, Music, Indigenous languages na Religious Education – masomo haya yanashughulikia nyimbo na ushairi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi yaliyopendekezwa
5.3 Kuandika	**5.3.1 Kuandika Insha ya Maelezo** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vifungu vya maelezo katika matini, b) kuandika insha ya maelezo kwa kufuata kanuni zifaazo, c) kuchangamkia utunzi mzuri wa insha ya maelezo ili kujenga ubunifu wake.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vifungu vya maelezo vilivyoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kuandaa vidokezo vitakavyomwongoza kuandika insha yake, • kuandika insha ya maelezo kuhusu mada lengwa (ushauri-nasaha) akitumia vivumishi na vielezi vifaavyo kutoa picha dhahiri kuhusu anachokielezea akizingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lugha ya kiubunifu, • kushiriki na wenzake kujadili mada ya insha na muundo wa insha ya maelezo, • kuandika insha ya maelezo daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali na kuwasomea au kuwasambazia wenzake na mwalimu ili kuitathmini.	1. Insha ya maelezo inahusu nini? 2. Unazingatia nini unapoandika insha ya maelezo?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi wanaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kusambaza insha mtandaoni.
- Ubunifu –mwanafunzi anapoandika insha ya maelezo.

DRAFT

Maadili • Uadilifu – mwanafunzi anapotumia kifaacha kidijitali kuandika na kusambaza kazi yake mtan daoni kwa uangalifu. • Upendo – mwanafunzi anapojitolea kuwasomea wenzake insha aliyoiandika ili kuitathmini. • Amani – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika majadiliano ya mada na muundo wa insha ya maelezo kwa utulivu.
Masuala Mtambuko Utangamano wa kijamii – mwanafunzi anapofanya shughuli ya kujadili mada na muundo wa insha ya maelezo pamoja na wenzake.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – masomo haya hufundisha uandishi kama mojawapo ya stadi nne za lugha.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
5.4 Sarufi	**5.4.1 Ngeli ya U-I** (Vipindi 4)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vya upatanisho wa kisarufi wa ngeli ya U-I, b) kutambua nomino katika ngeli ya U-I ili kuzitofautisha na nomino katika ngeli nyingine, c) kuunda sentensi akitumia nomino za ngeli ya U-I, katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, d) kuchangamkia kutumia nomino za ngeli ya U-I katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kusoma sentensi zilizoundwa kutokana na nomino za ngeli ya U-I katika umoja na wingi, • kutambua viambishi vya upatanisho wa kisarufi wa ngeli ya U-I kwenye sentensi alizosoma, • kushiriki katika mchezo wa kuchopoa kadi za sentensi zenye nomino za ngeli ya U-I kutoka kwenye kikapu au boksi na kisha kuzisoma, • kutambua nomino katika ngeli ya U-I kwenye kadi, mti maneno, tarakilishi au kapu maneno, • kujaza nafasi katika sentensi kwa kutumia viambishi vya umoja na wingi wa nomino katika ngeli ya U-I, • kuunda sentensi sahihi daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali akitumia nomino za ngeli ya U-I katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, • kuwasomea au kuwazambazia wenzake na mwalimu sentensi alizozitunga ili kuzitathmini.	Nomino zinazorejelea mimea na vitu vya kimaumbile ni zipi?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano –mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika vikundi kuandika nomino za ngeli ya U-I katika umoja na wingi. • Ubunifu - mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi kwa kutumia nomino za ngeli ya U-I katika umoja na wingi. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo - mwanafunzi anapowaza kwa kina kuhusu nomino zilizo katika ngeli ya U-I. • Ujuzi wa kidijitali –mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutunga sentensi na kuwasambazia wenzake na mwalimu.
Maadili • Uwajibikaji – mwanafunzi anapotunza tarakilishi na vifaa vingine anavyotumia. • Upendo – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kuorodhesha nomino kuhusu suala lengwa. • Heshima - mwanafunzi anapothamini maoni ya wenzake katika shughuli za kikundi.
Masuala Mtambuko • Usalama mtandaomi – mwanafunzi anapozingatia hatua za kiusalama kutambua nomino za ngeli ya U-I kwenye tarakilishi.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – masomo haya hufundisha mada ya sarufi.

DRAFT

6.0 BENDERA YA TAIFA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
6.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**6.1.1 Kujieleza kwa Ufasaha** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kukariri au kuimba shairi kwa kuzingatia matamshi na mahadhi mbalimbali, b) kueleza maana ya msamiati uliotumiwa katika shairi, c) kutumia msamiati uliotumiwa katika shairi ili kuboresha mawasiliano, d) kueleza ujumbe wa shairi ili kudhihirisha ufahamu wake, e) kuchangamkia ushairi kama njia ya kujieleza kwa ufasaha.	Mwanafunzi aelekezwe: • kukariri shairi kuhusu mada lengwa (bendera ya taifa) kwa kuzingatia matamshi na mahadhi mbalimbali, • kusikilize shairi kuhusu suala lengwa likikaririwa au kuimbwa na mwalimu, mgeni mwalikwa (mghani) au kupitia vifaa vya kidijitali, • kushirikiana na wenzake kukariri au kuimba shairi kwa mahadhi mbalimbali, • kutambua msamiati uliotumika katika ushairi kuhusu maadili (k.v. *uhuru, bendera, rangi za bendera, kupandisha* na *kushukisha bendera*) na kuueleza akiwa peke yake au kwa kushirikiana na wenzake, • kushirikiana na wenzake kujadili ujumbe katika shairi, • kujibu maswali yanayotokana na shairi alilosikiliza, aliloimba au kukariri.	Ushairi unaweza kuboresha vipi mazungumzo yako?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano –mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za vikundi kukariri na kuimba shairi. • Ujuzi wa kidijitali - mwanafunzi anaposikiliza shairi lililorekodiwa likikaririwa kupitia vyombo vya kidijitali. • Kujiamini –mwanafunzi anapojenga umilisi huu anapokariri shairi.
Maadili • Umoja – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kujadili ujumbe na matukio katika shairi ka kuheshimu mchango wao. • Uwajibikaji – mwanafunzi anaposhiriki majukumu tofauti tofauti katika vikundi na kufuata mafunzo katika shairi.
Masuala Mtambuko Mshikamano wa kitaifa – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kukariki shairi kuhusu bendera ya taifa kwa mahadhi na kutambua msamiati uliotumika.
Uhusiano na masomo mengine • English – somo hili linashughulikia ushairi. • Music – Somo hili hushughulikia nyimbo za mahadhi mbalimbali.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi
6.2 Kusoma	**6.2.1 Kusoma kwa Kina** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kusoma makala kwa kuzingatia vipengele mbalimbali vinavyoyajenga, b) kusoma na kutambua umuhimu wa ujumbe wa makala husika, c) kufurahia kusoma makala mbalimbali ili kukuza ufahamu.	Mwanafunzi aelekezwe: • kusoma makala ya aina mbalimbali (k.m. *hadithi fupi, michezo mifupi, mashairi mafupi*) akizingatia vipengele kama vile tahajia, sarufi, wahusika na ujumbe kutoka kwa kitabu, gazeti au blogi, • kujadiliana na wenzake kuhusu makala aliyoyasoma na umuhimu wake, • kutumia kamusi kupata maana za msamiati uliotumika katika makala.	Kusoma hadithi kuna umuhimu gani?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano –mwanafunzi anapojadiliana na wenzake katika vikundi. • Ujuzi wa kidijitali - mwanafunzi anaposoma makala katika blogi. • Kujiamini – mwanafunzi anajenga umilisi huu anaposimulia na kujadili na wengine alichokisoma. • Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapotumia kamusi kupata maana za msamiati mpya uliotumika katika Makala.				
Maadili • Heshima – mwanafunzi anapojadiliana na wenzake kuhusu makala aliyoyasoma na umuhimu wake. • Uzalendo –mwanafuzi anaposoma makala kuhusu jamii mbalimbali na kuheshimu mafunzo yanayojitokeza.				

DRAFT

Masuala Mtambuko • Utangamano wa kijamii – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kujadili kuhusu makala aliyoyasoma na umuhimu wake. • Usalama mtandaoni – mwanafunzi anapozingatia hatua za kiusalama anaposoma makala ya blogi mtandaoni.
Uhusiano na masomo mengine Social Studies na English – uraia mwema na uzalendo unafundishwa katika masomo haya.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
6.3 Kuandika	**6.3.1 Kuandika Insha ya Wasifu** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua insha ya wasifu kwa kuzingatia muundo, b) kuandika insha ya wasifu kwa kufuata kanuni zifaazo akizingatia vivumishi na vielezi kujenga picha dhahiri ya anachokielezea, c) kuchangamkia utunzi mzuri wa kuandika insha ya wasifu ili kukuza ubunifu.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua insha ya wasifu kwa kurejelea vielelezo vya insha zilizoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kuandaa vidokezo vitakavyomwongoza kuandika insha yake, • kuandika insha inayoeleza sifa za mtu kama vile mzazi au mlezi, rafiki, mwalimu au kiongozi yeyote (kwa kutumia vivumishi na vielezi ili kujenga picha dhahiri ya anachokiandikia) daftarini kwa kuzingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lugha ya kiubunifu, • kushiriki na wenzake kujadili mada ya insha na muundo wa insha ya wasifu, • kuandika insha ya wasifu mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili waisome na kuitathmini, • kuwasomea wenzake insha aliyoandika ili waitathmini.	Insha ya wasifu inahusu nini?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi wanaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi. • Ujuzi wa kidijitali - mwanafunzi anapovitumia kifaa cha kidijitali kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya wasifu. • Ubunifu –mwanafunzi anapoandika insha ya wasifu. • Hamu ya ujifunzaji - mwanafunzi anapoyatafakari Swali Dadisi Lililopendekezwana anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.
Maadili • Heshima – mwanfunzi anaposhirikiana na wenzake katika kufanikisha shughuli za kikundi kwa kuthamini maoni yao. • Upendo – mwanafunzi anapojitolea kuisambaza insha yake mtandaoni ili mwalimu au wenzake waithamini. • Uwajibikaji – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kuandika insha mtandaoni.
Masuala Mtambuko Utangamano wa kijamii – mwanafunzi anapoandika insha yake mtandaoni na kujitolea kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili waisome na kuitathmini.
Uhusiano na masomo mengine • English na Indigenous Languages – masomo haya hushughulikia uandishi kama mojawapo ya stadi za lugha. • Social Studies – somo hili hushughulikia uraia na uzalendo.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
6.4 Sarufi	**6.4.1 Ngeli ya LI- YA** (Vipindi 4)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vya upatanisho wa kisarufi wa ngeli ya LI-YA, b) kutambua nomino katika ngeli ya LI - YA ili kuzitofautisha na nomino katika ngeli nyingine, c) kuunda sentensi akitumia nomino za ngeli ya LI-YA, katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, d) kuchangamkia kutumia nomino za ngeli ya LI-YA katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kusoma sentensi zilizoundwa kutokana na nomino za ngeli ya LI-YA katika umoja na wingi, • kutambua viambishi vya upatanisho wa kisarufi wa ngeli ya LI-YA kwenye sentensi alizosoma, • kushiriki katika mchezo wa kuchopoa kadi za sentensi zenye nomino za ngeli ya LI-YA kutoka kwenye kikapu au boksi na kisha kuzisoma, • kutambua nomino katika ngeli ya LI-YA kwenye kadi, mti maneno, tarakilishi au kapu maneno, • kujaza nafasi katika sentensi kwa kutumia viambishi vya umoja na wingi wa nomino katika ngeli ya LI-YA, • kuunda sentensi sahihi daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali akitumia nomino za ngeli ya LI-YA katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, • kuwasomea au kuwazambazia wenzake na mwalimu sentensi alizozitunga ili kuzitathmini.	Unazingatia nini ili kuweza kutambua na kutumia nomino katika ngeli ya LI-YA?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Ubunifu –mwanafunzi anapotunga mafungu ya maneno.
- Kufikiri kwa kina - mwanafunzi anapowaza kwa kina kuhusu atakachoandika.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kutambua nomino na katika kusikiliza mafungu kwenye tepurekoda.

Maadili

- Upendo – mwanafunzi anapothamini maoni ya wenzake katika shughuli za vikundi.
- Uwajibikaji – mwnafunzi anapotunza vipakatalishi anachotumia.
- Uzalendo – mwanfunzi anapofanya kazi na wengine kwenye vikundi bikla ubaguzi wa kijamii.
- Heshima – mwanafunzi anapotangamana na wenzake kutoka jamii mbalimbali ili kutekeleza kazi ya kikundi.

Masuala Mtambuko

- Umoja na wenzake - mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutambua na kuandika nomino za ngeli ya LI-YA.
- Usalama mtanndaoni – mwanafunzi anapozin gatia hatua za kiusalama anapotumia kifaa cha kidijitali kuandika insha ya wasifu.

Uhusiano na masomo mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya hufundisha sarufi.

7.0 MATUNDA NA MIMEA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**7.1.1 Nahau** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nahau za maadili na uraia katika matini mbalimbali, b) kutambua maana za nahau mbalimbali za maadili na uraia katika mazungumzo, c) kutumia nahau za maadili na uraia katika mawasiliano, d) kuthamini matumizi ya nahau za maadili na uraia katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nahau za maadili na uraia (k.v. *fanya haki*, *omba kibali*, *omba ruhusa*, *piga hodi* na *taka idhini*) katika chati, michoro, picha, kapu maneno, mti maneno, chati na katika vyombo vya kidijitali, • kushiriki katika kujadili na wenzake maana za nahau za maadili na uraia, • kutumia nahau za maadili na uraia kutunga sentensi akiwa pekee au kwa kushirikiana na wenzake, • kutazama vibonzo vikijibizana kuhusu nahau na maana zake, • kushirikiana na wenzake kuteua nahau za maadili na uraia kutoka kwenye kundi la nahau.	Je, nahau huchangia vipi katika kukuza maadili na uraia?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anapojadili maana za nahau za maadili na uraia akiwa na wenzake. • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kutambua nahau za maadili na uraia. • Hamu ya ujifunzaji –mwanafunzi anapotafuta maana za nahau na kuzitumia kwa ufasaha katika mawasiliano. • Uraia – mwanafunzi anaposhiriki kujadili masuala ya uraia na yanayolenga suala lengwa.
Maadili • Umoja – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kuteua nahau za maadili na uraia kwa kuonyesha upendo. • Uwajibikaji – mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anavyotumia katika kutambua nahau za maadili na za uraia. • Heshima – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kufanikisha kazi ya kikundi na kuheshimu maoni yao.
Masuala Mtambuko Umoja wa kijamii –mwanafunzi anaposhiriki katika majadiliano kwa vikundi wanapotunga sentensi kwa kutumia nahau za maadili na uraia.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – nahau hufundishwa katika masomo haya.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.2 Kusoma	**7.2.1 Kusoma kwa Mapana** **Matini** (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua matini ya aina mbalimbali ya kusoma na kuchagua yanayomvutia, b) kusoma matini aliyochagua ili kufaidi ujumbe na lugha iliyotumiwa, c) kufurahia usomaji wa aina mbalimbali za matini.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua matini (k.v. *vitabu*, *majarida*, *magazeti*) yanayomvutia maktabani na mtandaoni, • kusoma matini aliyochagua ili kufaidi ujumbe na lugha iliyotumiwa, • kuwasimulia wenzake kuhusu matini aliyosoma ili kupashana ujumbe na kuchocheana kusoma zaidi kwa ajili ya kujifurahisha, • kujadiliana na wenzake matini ambayo wamesoma.	Kusoma matini mbalimbali kunachangia vipi ukuzaji wa lugha?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposimulia wenzake kuhusu matini aliyoisoma ili kupasha ujumbe na kuchocheana kusoma zaidi kwa ajili ya kujifurahisha
- Ujuzi wa kidijitali - mwanafunzi anapotumia tarakilishi na mtandao kupata matini ya kusoma.
- Hamu ya ujifunzaji –mwanafunzi anapojichagulia matini na kuyasoma.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo - mwanafunzi anaposimulia wenzake kuhusu matini aliyosoma na kupasha ujumbe uliotumiwa.

Maadili

- Uwajibikaji – mwanafunzi anapotunza tarakilishi anayoitumia katika kutambua matini.
- Heshima – mwanafunzi anapojadiliana na wenzake kuhusu alichokisoma na kusikiliza maoni ya kila mmoja wao.

DRAFT

Masuala Mtambuko Elimu ya afya ya kujikinga - mwanafunzi anapotambua na kusoma matini yanayomvutia maktabani akizingatia suala lengwa.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – Masomo haya yanajumuisha mada ya kusoma kama mojawapo ya stadi za lugha.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.3 Kuandika	**7.3.1 Insha ya Maelezo** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua insha ya maelezo katika matini, b) kuandika insha ya maelezo kwa kufuata kanuni zifaazo, c) kuchangamkia utunzi mzuri wa insha ya maelezo ili kukuza ubunifu.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vifungu vya maelezo vilivyoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kushiriki na wenzake kujadili mada na muundo wa insha ya maelezo, • kuandaa vidokezo vitakavyomwongoza kuandika insha yake, • kuandika insha ya maelezo akizingatia mada lengwa (k.v. *upanzi wa miti na mimea*, *utunzaji wa mimea*, *shamba la matunda* n.k.) hasa akizingatia vivumishi na vielezi vifaavyo kutoa picha dhahiri kuhusu anachokielezea, • kuandika insha ya maelezo akizingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lugha ya kiubunifu inayojumuisha methali na nahau alizojifunza awali, • kuandika insha ya maelezo mtandaoni na kuisambaza kwa	Je, ni vitu gani vinavyoweza kuandikiwa insha ya maelezo?

DRAFT

			wenzake na mwalimu ili waisome na kuitathmini, • kuwasomea wenzake insha aliyoandika ili waisikilize na kuitathmini.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika mjadala ya kujadili mada na muundo wa insha ya maelezo.
- Ujuzi wa kidijitali - mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya maelezo.
- Ubunifu – mwanafunzi anapoandika insha ya maelezo akizingatia mada lengwa.
- Hamu ya ujifunzaji -mwanafunzi anapoyatafakari maSwali Dadisi Lililopendekezwana anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.

Maadili

- Heshima – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kujadili mada na muundo wa insha ya maelezo.
- Uwajibikaji –mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kuandika insha na kuwasambazia wenzake waitathmini.

Masuala Mtambuko

Elimu ya mazingira na tabia nchi – mwanafunzi anapoandika insha ya maelezo akizingatia mada lengwa matunda na mimea.

Uhusiano na masomo mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya hushughulikia uandishi wa insha.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.4 Sarufi	**7.4.1 Ngeli ya KI-VI** (Vipindi 4)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vya upatanisho wa kisarufi wa ngeli ya KI-VI, b) kutambua nomino katika ngeli ya KI-VI ili kuzitofautisha na nomino katika ngeli nyingine, c) kuunda sentensi akitumia nomino za ngeli ya KI-VI, katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, a) kuchangamkia kutumia nomino za ngeli ya KI-VI katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kusoma sentensi zilizoundwa kutokana na nomino za ngeli ya KI-VI katika umoja na wingi, • kutambua viambishi vya upatanisho wa kisarufi wa ngeli ya KI-VI kwenye sentensi alizosoma, • kushiriki katika mchezo wa kuchopoa kadi za sentensi zenye nomino za ngeli ya KI-VI kutoka kwenye kikapu au boksi na kisha kuzisoma, • kutambua nomino katika ngeli ya KI-VI (k.m. *kitabu, kikombe, kisu, chakula, choo*) kwenye kadi, mti maneno, tarakilishi au kapu maneno, • kujaza nafasi katika sentensi kwa kutumia viambishi vya umoja na wingi wa nomino katika ngeli ya KI-VI, • kuunda sentensi sahihi daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali akitumia nomino za ngeli ya KI-VI katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, • kuwasomea au kuwazambazia wenzake na mwalimu sentensi alizozitunga ili	Unazingatia nini ili kuweza kutambua na kutumia nomino katika ngeli ya KI-VI?

DRAFT

			kuzitathmini.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anapotaja nomino za ngeli ya KI-VI katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake katika vikundi.
- Ubunifu - mwanafunzi anaposhiriki katika kutunga sentensi akitumia nomino za ngeli ya KI-VI katika umoja na wingi.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi kusoma sentensi zilizoundwa kutokana na nomino za ngeli ya KI-VI katika umoja na wingi.

Maadili

- Uwajibikaji – mwanafunzi anapotumia na kutunza tarakilishi anaposoma sentensi zilizotungwa kutokana na nomino za KI-VI.
- Heshima – mwanafunzi anapotaja nomino za ngeli ya KI-VI katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake kwa vikundi.

Masuala Mtambuko

Elimu ya mazingira na tabia nchi – mwanafunzi anapotunga sentensi kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine

English na Indigenous Languages - Masomo haya hushughulikia sarufi .

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.4 Sarufi	**7.4.2 Ngeli ya LI-LI** (Kipindi 1)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vya upatanisho wa kisarufi wa ngeli ya LI-LI, b) kutambua nomino katika ngeli ya LI-LI ili kuzitofautisha na nomino katika ngeli nyingine, c) kuunda sentensi akitumia nomino za ngeli ya LI-LI, katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, d) kuchangamkia kutumia nomino za ngeli ya LI-LI katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kusoma sentensi zilizoundwa kutokana na nomino za ngeli ya LI-LI katika umoja na wingi, • kutambua viambishi vya upatanisho wa kisarufi wa ngeli ya LI-LI kwenye sentensi alizosoma, • kushiriki katika mchezo wa kuchopoa kadi za sentensi zenye nomino za ngeli ya LI-LI kutoka kwenye kikapu au boksi na kisha kuzisoma, • kutambua nomino katika ngeli ya LI-LI (k.m. *jua- jua*, *giza-giza*) kwenye kadi, mti maneno, tarakilishi au kapu maneno, • kuandika nomino za ngeli ya LI-LI katika umoja na wingi, • kujaza nafasi katika sentensi kwa kutumia viambishi vya umoja na wingi wa nomino katika ngeli ya LI-LI, • kuunda sentensi sahihi daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali akitumia nomino za ngeli ya LI-LI katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa	Unazingatia nini ili kuweza kutambua na kutumia nomino katika ngeli ya LI-LI?

DRAFT

			kisarufi, • kuwasomea au kuwazambazia wenzake na mwalimu sentensi alizozitunga ili kuzitathmini.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Ubunifu – mwanafunzi anapotunga mafungu ya maneno kutokana na ngeli ya LI-LI katika umoja na wingi.
- Kufikiri kwa kina - mwanafunzi anapowaza kwa kina kuhusu atakachoandika.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua nomino na katika kusikiliza mafungu ya maneno yakisomwa.

Maadili

- Uwajibikaji – mwanafunzi anapotunza vipakatalishi anachokitumia.
- Uzalendo -mwanafunzi anapofanya kazi na wengine kwenye vikundi.

Masuala Mtambuko

Utangamano wa kijamii – mwanafunzi anapoandika nomino za ngeli ya LI-LI katika umoja na wingi na wenzake bila ubaguzi.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages- nomino hufundishwa katika masomo haya.

DRAFT

8.0 WANYAMA WA PORINI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**8.1.1 Visawe** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya kisawe ili kukibainisha, b) kutambua maneno mawili yenye maana sawa katika matini, c) kutumia visawe ifaavyo katika mawasiliano, d) kuthamini matumizi ya visawe katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kueleza maana ya neno kisawe akiwa na wenzake, • kutambua maneno mawili ya kiwango chake yenye maana sawa (*k.v. tembo, ndovu; kinyonga, lumbwi; adui, hasimu; siri, faragha; barua, waraka; ami- amu; televisheni, runinga)* kwa kurejelea kapu maneno, kadi za maneno na mti maneno, • kuambatanisha visawe kutoka kapu maneno, mti maneno, orodha ya maneno, chati, vyombo vya kidijitali au kadi za maneno, • kutumia kisawe kimoja kuchukua nafasi ya kingine katika sentensi, • kutumia kisawe kimoja kuchukua nafasi ya kingine katika kifungu kifupi.	Maneno yenye maana sawa yanasaidia vipi katika mawasiliano?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wengine kueleza maana na neno kisawe kwa kujadiliana.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo – mwanafunzi anapofikiria kuhusu visawe mwafaka na uhusiano wa visawe na vifaa halisi
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kama nyenzo za kufaulisha mada.

DRAFT

Maadili • Umoja– mwanafunzi anaposhiriki na wenzake kujadili visawe mbalimbali katika vikundi. • Uwajibikaji – mwanafunzi anapotekeleza majukumu yao katika vikundi a vilevile kutunza vifaa anavyotumia katika somo.
Masuala Mtambuko Umoja wa kijamii – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kujadili visawe mbalimbali darasani.
Uhusiano na masomo mengine English - Somo hili hushirikisha mada ya visawe.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.2 Kusoma	**8.2.1 Kusoma kwa Ufahamu** (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya mchezo wa kuigiza, mhusika na maelekezo, b) kutambua mchezo wa kuigiza katika matini, c) kutambua wahusika na maelekezo katika mchezo mfupi wa kuigiza, d) kusoma mchezo mfupi wa kuigiza kwa ufasaha kwa kuzingatia ujumbe, e) kuigiza mchezo mfupi kwa kuzingatia maelekezo, f) kufurahia kusoma michezo na kuiigiza.	Mwanafunzi aelekezwe: • kushiriki katika majadiliano kuhusu maana za mchezo wa kuigiza, mhusika na maelekezo akiwa na wenzake, • kutambua mchezo wa kuigiza, wahusika na maelekezo katika matini mbalimbali kama vile vitabu, chati na vilevile kwa kutumia tarakilishi, • atazame mchezo mfupi wa kuigiza ukiigizwa darasani au kwenye vifaa vya kidijitali, • asome mchezo wa kuigiza akizingatia maelekezo na ujumbe, • ashiriki mjadala kuhusu ujumbe unaojitokeza kwenye mchezo wa kuigiza, • asome mchezo wa kuigiza kwenye mtandao, • ajibu maswali yanayotokana na mchezo	Je, wahusika huchangia nini katika mchezo wa kuigiza?

DRAFT

			wa kuigiza aliosoma.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika majadiliano kuhusu maana za mchezo wa kuigiza na wenzake.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotazama mchezo mfupi wa kuigiza kwenye kifaa cha kidijitali.
- Uwazaji wa kina – mwanafunzi anapong’amua ujumbe uliomo kwenye mchezo.
- Kujiamini – mwanafunzi anaposhiriki katika kusoma na kushiriki mjadala kuhusu ujumbe unaojitokeza kwenye mchezo wa kuigiza.

Maadili

Heshima – mwanafunzi anaposhiriki katika majadiliano kuhusu maana ya mchezo wa kuigiza akiwa na wenzake na kuthamini mchango wao.

Masuala Mtambuko

Elimu ya mazingira na tabia nchi - mwanafunzi anapotunga sentensi kuhusu utunzaji wa wanyama wa porini na elimu ya mazingira.

Uhusiano na masomo mengine

English na Indigenous languages – masomo haya hushughulikia michezo ya kuigiza.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
8.3 Kuandika	**8.3.1 Kuandika Insha ya Masimulizi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua insha ya masimulizi kwa kuzingatia muundo, b) kuandika insha ya masimulizi kwa kufuata kanuni zifaazo, c) kuchangamkia utunzi mzuri wa insha ya masimulizi ili kujenga ubunifu wake.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua insha ya masimulizi kwa kurejelea vielelezo vya insha zilizoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kuandaa vidokezo vitakavyomwongoza kuandika insha yake, • aandike insha inayosimulia kisa cha tukio linalohusiana na wanyama wa porini kwa kuzingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lugha ya kiubunifu, • ashiriki na wenzake kujadili mada ya insha na muundo wa insha ya masimulizi, • aandike insha ya masimulizi mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili	1. Insha ya masimulizi inahusu nini? 2. Je, unazingatia nini ili kuandika insha nzuri ya masimulizi?

DRAFT

			waisome na kuitathmini, • awasomee wenzake insha aliyoandika ili waisikilize na kuitathmini.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anapojadili mada ya insha na muundo wa insha ya masimulizi na wenzake.
- Ujuzi wa kidijitali –mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya masimulizi.
- Ubunifu – mwanafunzi anapobuni na kuandika insha ya masimulizi.
- Hamu ya ujifunzaji - mwanafunzi anapoyatafakari maSwali Dadisi Lililopendekezwana anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.

Maadili

- Upendo –mwanafunzi anapojitolea kuisambaza insha aliyoiandika mtandaoni kwa wenzake na mwalimu ili waisome na waitathmini.
- Uwajibikaji –mwanafunzi anapoandika insha inayosimulia kisa cha tukio linalohusiana na wanyama porini kwa kuzingatia mpangilio ufaao.

Masuala Mtambuko

- Elimu ya utunzaji wa wanyama – mwanafunzi anapoandika insha inayosimulia kisa cha tukio linalohusiana na wanyama wa porini.
- Elimu ya fedha – mwanafunzi anapotunga sentensi akizingatia umuhimu wa wanyama pori.

Uhusiano na masomo mengine

English na Indigenous Languages - masomo haya hushughulikia uandishi kama mojawapo ya stadi za lugha.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.4 Sarufi	**8.4.1 Mnyambuliko wa Vitenzi** (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya mnyambuliko wa vitenzi ili kuubainisha, b) kueleza maana ya kauli za kutenda, kutendea na kutendwa ili kuzitofautisha, c) kutambua vitenzi katika kauli za kutenda, kutendea na kutendwa katika matini, d) kutumia vitenzi katika kauli za kutenda, kutendea na kutendwa ipasavyo anapowasiliana, e) kuchangamkia matumizi ya vitenzi katika kauli za kutenda, kutendea na kutendwa kwenye mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kushirikiana na wenzake kueleza maana za mnyambuliko wa vitenzi, kauli ya kutenda, kauli ya kutendea na kauli ya kutendwa, • kutambua vitenzi katika kauli za kutenda, kutendea na kutendwa katika chati, jedwali, kapu maneno, mti maneno, ubao na vyombo vya kidijitali, • anyambue vitenzi katika kauli lengwa akiwa peke yake, wakiwa wawili wawili au katika vikundi, • atumie vitenzi katika kauli lengwa kwenye sentensi, • kushirikiana na wenzake kujaza nafasi katika jedwali la mnyambuliko wa vitenzi kwenye daftari au kwa kutumia tarakilishi, • kuandika sentensi upya kwa kutumia vitenzi katika kauli mbalimbali.	Je, vitenzi vinaweza kubadilika vipi mwishoni ili kuleta maana mbalimbali?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kueleza maana ya mnyambuliko wa vitenzi. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo - mwanafunzi anaponyambua vitenzi katika kauli mbalimbali. • Kujiamini-mwanafunzi anapotoa majibu na kuandika sentensi upya kwa kutumia vitenzi katika kauli mbalimbali.
Maadili • Ushirikiano – unajitokeza mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kujaza nafasi katika jedwali la mnyambuliko wa vitenzi kwenye daftari, • Umoja –unajithihirisha mwanafunzi anaponyambua vitenzi katika kauli lengwa akiwa na wenzake.
Masuala Mtambuko • Umoja wa kijamii – mwanafunzi anaponyambua vitenzi katika kauli lengwa akiwa na wenzake. • Elimu ya utunzaji wanyama – mwanafunzi anyambue vitenzi vya kauli lengwa kwa sentensi akizingatia mada lengwa.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages - masomo haya yanashughulikia vitenzi kama mada muhimu.

DRAFT

9.0 AFYA BORA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
9.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**9.1.1 Mazungumzo** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua miktadha ya mawasiliano isiyo rasmi, b) kutumia lugha ipasavyo katika miktadha isiyo rasmi, c) kuchangamkia matumizi ya lugha katika miktadha isiyo rasmi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kushirikiana na wenzake kutaja miktadha ya mazungumzo yasiyo rasmi (k.v. *wanapocheza, wanapozungumza na marafiki, wakiwa nyumbani*, n.k), • kutambua mazungumzo yasiyo rasmi kwa kutazama maigizo ya mazungumzo lengwa kwenye video na tarakilishi, • kutambua umuhimu wa nidhamu ya lugha katika mazingira yasiyo rasmi (k.m. *kutumia lugha ya upole, heshima na kumpa mwenzake nafasi ya kuzungumza na kusikiliza kwa makini anaposhiriki katika mazungumzo),* • kuigiza mazungumzo katika miktadha isiyo rasmi (k.m. *akicheza na wenzake, akizungumza na wazazi, ndugu, nyanya au babu nyumbani*) akiwa na wenzake.	Ni lini tunatumia lugha isiyo rasmi?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano –mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutaja miktadha ya mazungumzo yasiyo rasmi. • Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anaposikiliza mazungumzo yaliyorekodiwa kwa kutumia kifaa cha kidijitali ili kukuza msamiati wa lugha. • Ubunifu – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kuigiza mazungumzo katika miktadha mbalimbali • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kusikiliza na kutazama mazungumzo.
Maadili Haki za kijamii – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake wa jamii mbalimbali na kuheshimu mchango wao katika mazungumzo yasiyo rasmi.
Masuala Mtambuko Afya ya mtu binafsi – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kuigiza mazungumzo yanayolenga maswala makuu ya lishe bora na mazingira.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yanashughulikia mazungumzo katika miktadha mbalimbali.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
9.2 Kusoma	**9.2.1 Kusoma kwa Mapana** (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua matini ya kusoma ya aina mbalimbali na kuchagua zinazomvutia, b) kusoma matini aliyochagua ili kufaidi ujumbe na lugha iliyotumiwa, c) kufurahia usomaji wa aina mbalimbali za matini ili kupanua mawazo yake.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua matini (k.v. *vitabu, majarida*, *magazeti*) yanayovutia maktabani na mtandaoni, • asome matini aliyochagua (yakijumuisha yale yenye mada ya afya bora) ili kufaidi ujumbe na lugha iliyotumiwa, • awasimulie wenzake kuhusu matini aliyosoma ili kupashana ujumbe na kuchocheana kusoma zaidi kwa ajili ya kujifurahisha, • ajadiliane na wenzake matini ambayo wamesoma.	Kusoma matini mbalimbali kuna umuhimu gani?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano –mwanafunzi anaposimulia na kujadiliana na wenzake matini aliyoisoma ili kupashana ujumbe na kuchocheana kusoma zaidi kwa ajili ya kujifurahisha.
- Ujuzi wa kidijitali - mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kupata matini ya kusoma.
- Hamu ya ujifunzaji –mwanafunzi anapojichagulia matini na kusoma kwa mapana.

Maadili

- Uwajibikaji – mwanafunzi anapotunza matini anayosoma pamoja na nyenzo zingine.
- Umoja – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kuhusu matini aliyosoma ili kujifurahisha na kupanua mawazo yake.

DRAFT

Masuala Mtambuko Afya ya mtu binafsi – mwanafunzi anaposoma matini yanayojumuisha mada ya afya bora ili kufaidi ujumbe uliotumiwa.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages - masomo haya hushughulikia mada ya kusoma kwa mapana.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
9.3 Kuandika	**9.3.1 Insha ya Maelezo** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua insha ya maelezo katika matini, b) kuandika insha ya maelezo kwa kufuata kanuni zifaazo, c) kuchangamkia utunzi wa insha ya maelezo ili kujenga ubunifu wake.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vifungu vya maelezo vilivyoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kuandaa vidokezo vitakavyomwongoza kuandika insha yake, • kuandika insha ya maelezo akitumia lugha ifaayo kutoa picha dhahiri kuhusu anachokieleza, • kuandika insha ya maelezo akizingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na lugha ya kiubunifu inayojumuisha methali na nahau alizojifunza awali, • kushiriki na wenzake kujadili mada ya insha (*ihusiane na mada ya afya bora*) na muundo wa insha ya maelezo,	1) Je, ni vitu gani vinavyoweza kutungiwa insha ya maelezo? 2) Ni mambo gani unayostahili kuzingatia unapoandika insha ya maelezo?

DRAFT

			• kuandika insha ya maelezo mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili waisome na kuitathmini, • kuwasomea wenzake insha aliyoandika ili waisikilize na kuitathmini.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anapowasambazia wenzake insha ya maelezo aliyoiandika ili waisome na kuithamini.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya maelezo.
- Ubunifu - mwanafunzi anapoandika insha ya maelezo matandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili waisome na kuithamini.
- Hamu ya ujifunzaji - mwanafunzi anapoyatafakari maSwali Dadisi Lililopendekezwana anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.

Maadili

- Heshima – mwanafunzi anapojadiliana na wenzake kuhusu mada ya insha inayohusu afya bora na muundo wake katika kikundi.
- Uwajibikaji – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kufanikisha kazi yake na kusambazia wenzake mtandaoni.

Masuala Mtambuko

Umoja wa kijamii – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutoka maeneo mbalimbali katika shughuli za kikundi.

Uhusiano na masomo mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya yanafunza uandishi wa insha ya maelezo.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
9.4 Sarufi	**9.4.1 Vinyume vya Nomino** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya kinyume cha nomino ili kukibainisha, b) kutambua vinyume vya nomino katika matini, c) kuunda sentensi kwa kutumia vinyume vya nomino ipasavyo, d) kuchangamkia matumizi ya vinyume vya nomino katika mawasiliano ya kila siku.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vinyume vya nomino *(*k.v. *rafiki – adui, mgeni – mwenyeji, furaha – huzuni, uhuru-utumwa, mfalme- malkia, usiku – mchana, tajiri – maskini,* n.k*)* katika chati, kadi za maneno, kapu maneno, mti maneno au vifaa vya kidijitali, • kushirikiana na wenzake kutafuta vinyume vya nomino kwa kurejelea orodha ya nomino alizopewa, • kutalii mazingira yake na kuunda orodha ya vinyume vya nomino za vitu halisi anavyoweza kutambua, • kutunga sentensi kwa kutumia vinyume vya nomino kwa kuzingatia upatanisho wa kisarufi.	Matumizi ya vinyume vya nomino huchangia vipi katika ukuzaji wa lugha?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake darasani kutafuta vinyume vya nomino.
- Ubunifu – mwanafunzi anapotunga sentensi kwa kutumia vinyume vya nomino ipasavyo.
- Ujuzi wa kidijitali - mwanafunzi anapotumia kifaa vya kidijitali kutambua vinyume vya nomino.
- Uwazaji wa kina na utatuzzi wa matatizo – mwanafunzi anapotafuta vinyume vya nomino akirejelea orodha aliyopea ipasavyo.

DRAFT

Maadili • Uwajibikaji – mwanafunzi anapotunza kifaa cha kifijitali na nyenzo zingine anazotumia katika kufanikisha kazi yake. • Heshima – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli ya kikundi na kuthamini maoni yao.
Masuala Mtambuko Elimu ya mazingira – mwanafunzi anapotalii mazingira yake na kuunda orodha ya vinyume anavyoweza kutambua.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Languages - hushughulikia vinyume vya nomino.

DRAFT

10.0 KUKABILIANA NA UHALIFU

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.1 Kusikiliza na kuzungumza	**10.1.1 Tashbihi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya tashbihi ili kuibainisha, b) kutambua tashbihi za kimo na umbo katika matini, c) kutumia tashbihi za kimo na umbo kwa usahihi katika sentensi, d) kufurahia matumizi ya tashbihi za kimo na umbo katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kushirikiana na wenzake kuelezea maana ya tashbihi, • kutambua tashbihi za kimo na umbo (k.v. *mrefu kama twiga*, *mfupi kama nyundo, mwembamba kama sindano, konda kama ng'onda)* katika vitabu, chati na vyombo vya kidijitali, • kurejelea picha au michoro kwenye chati au tarakilishi ili kutumia tashbihi zifaazo kutolea maelezo, • kutunga sentensi akitumia tashbihi za kimo na umbo akiwa peke yake au katika vikundi, • kukamilisha sentensi zinazolinganisha vitu viwili kwa kutumia tashbihi za kimo na umbo.	Matumizi ya tashbihi yana umuhimu gani katika mawasiliano?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa
- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika kazi ya vikundi kueleza maana ya tashbihi za kimo na umbo.
- Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapojaribu kukamilisha kazi ya ziada anayopewa kuhusu tashbihi za kimo na umbo.
- Ujuzi wa kidijitali - mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika kujifunza tashbihi za kimo na umbo.

DRAFT

Maadili • Heshima–mwanafunzi anapotangamana na wenzake na kuelezea maana za tashbihi mbalimbali. • Uwajibikaji –mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kutunga sentensi akirejelea picha na michoro kwenye tarakilishi.
Masuala Mtambuko • Elimu ya mazingira - mwanafunzi anarejelea mifano ya vitu na viumbe katika mazingira yake. • Mshikamano wa kijamii – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutoka maeneo mbalimbali kuelezea maana ya tashbihi za umbo na kimo.
Uhusiano na Masomo Mengine • English na Indigenous Languages – masomo haya hushughulikia mada ya tashbihi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
10.2 Kusoma	**10.2 Kusoma kwa Mapana** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua na kuzingatia hatua za kiusalama katika matumizi ya vifaa vya kidijitali, b) kutambua na kufungua faili iliyo na kifungu cha kusoma ili kuimarisha umilisi wake wa kutumia tarakilishi, c) kusakura matini kwenye tovuti salama ili kupata vifungu vya kusoma vyenye mada lengwa, d) kusoma matini lengwa ili kupata ujumbe, e) kuchangamkia matumizi ya vifaa vya kidijitali katika kutafuta na kusoma ujumbe ili	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua na kuzingatia hatua za kiusalama kutoka kwenye chati au kwenye tarakilishi na mitandao, • kutambua jina la faili lengwa kwenye tarakilishi na kufanya mazoezi ya kuifungua na kuifunga, • kutambua mitandao salama yenye matini yanayoafiki kiwango na mahitaji yake, • kutambua umuhimu wa kutoa habari kwa mwalimu, mzazi au mlezi wake endapo atapata ujumbe kutoka kwa watu asiowajua mtandaoni na kutowasiliana nao, • kutafuta maana za maneno mapya kwenye kamusi mtandaoni, • kusoma matini kwenye tovuti salama, • kusikiliza matamshi na maelezo kuhusu anachokisoma mtandaoni panapowezekana, • kutoa habari kuhusu matini aliyosoma kwa muhtasari na kujibu	1. Unazingatia nini unaposoma matini ya kidijitali? 2. Kusoma matini ya kidijitali kuna umuhimu gani?

DRAFT

		kuimarisha maarifa yake.	maswali katika maandishi au mazungumzo na wenzake.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali katika kutafuta, kusakura na kusoma matini.
- Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapopata hamu ya kutafuta matini ya kusoma kwenye tarakilishi na mitandaoni.

Maadili

- Uwajibikaji – mwanafunzi anapoutunza kifaa cha kidijitali na kuzingatia mitandao salama.
- Umoja – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kutoa habari kwa muhtasari kuhusu matini aliyoisoma ili waiboreshe.

Masuala Mtambuko

- Usalama wa mtandaoni – mwanafunzi anapozingatia hatua za kiusalama anaposakura matini kwenye tovuti.
- Mshikamano wa kijamii – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutoka jamii tofuati tofauti kufanya shughuli ya kikundi.

Uhusiano na masomo mengine

Masomo yote yanatakiwa kuzingatia ujuzi wa kidijitali.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.3 Kuandika	**10.3.1 Kuandika Insha ya Masimulizi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua insha ya masimulizi kwa kuzingatia ujumbe, mtindo na muundo, b) kuandika insha ya masimulizi kwa kufuata kanuni zifaazo, c) kuchangamkia utunzi mzuri wa insha ya masumulizi ili kujenga ubunifu wake.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua insha ya masimulizi kwa kurejelea vielelezo vya insha zilizoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kuandaa vidokezo vitakavyomwongoza kuandika insha yake, • kushirikiana na wenzake kujadili mada ya insha na muundo wa insha ya masimulizi, • kuandika insha inayosimulia kisa cha tukio linalohusiana na uhalifu wa kawaida daftarini kwa kuzingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lugha ya kiubunifu, • kuandika insha ya masimulizi mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili waisome na kuitathmini, • kuwasomea wenzake insha	Je, unazingatia nini ili kuandika insha nzuri ya masimulizi?

DRAFT

			aliyoandika ili waitathmini.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na kazi ya kikundi kujadili mada na muundo wa insha ya masimulizi.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kuandika insha mtandaoni kwa kurejelea kielelezo cha insha ya masimulizi.
- Ubunifu – mwanafunzi anapoandika insha ya masimulizi kwa kufuata kanuni zifaazo.
- Hamu ya ujifunzaji - mwanafunzi anapoyatafakari maSwali Dadisi Lililopendekezwana anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.

Maadili

- Heshima –mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kujadilli mada na muundo wa insha ya masimuliza na kuthamini mchango wao.
- Amani – mwanafunzi anapojitolea kuwasomea wenzake insha aliyoandika kwa upendo.

Uhusiano na masuala mtambuko

- Kukabiliana na uhalifu – mwanafunzi anapoandika kisa cha tukio linalohusiana na uhalifu wa kawaida.
- Utangamano wa kijamii – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kujadili mada na muundo wa insha ya masimulizi.

Uhusiano na masomo mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya huishughulikia mada ya kuandika.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.4 Sarufi	**10.4.1 Nyakati na hali** (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vya nyakati kwenye vitenzi, b) kutambua vitenzi katika nyakati tofauti hali ya kuendelea kwenye matini, c) kutunga sentensi akitumia vitenzi katika nyakati mbalimbali hali ya kuendelea, d) kufurahia zoezi la kutunga sentensi akiwa na wenzake.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua viambishi vinavyobainisha nyakati mbalimbali (*uliopita, uliopo na ujao*) kwenye sentensi zilizoonyeshwa kwenye chati, ubao au kwa kutumia vifaa vya kidijitali k.v. tarakilishi na projekta, • kutunga sentensi akitumia vitenzi katika nyakati mbalimbali hali ya kuendelea katika mazungumzo, kuandika daftarini au kupiga chapa kwenye tarakilishi/ kipakatalishi, • kushirikiana na wenzake katika vikundi kutaja sentensi katika wakati fulani na kuzibadilisha katika wakati tofauti hali ya kuendelea, • kutunga sentensi katika nyakati mbalimbali hali ya kuendelea kwenye blogi ili wenzake waweze kuzisoma na kuzitathmini, • aandike upya sentensi katika wakati mmoja hali ya kuendelea ziwe katika nyakati tofauti hali ya kuendelea daftarini, • ajaze nafasi kwenye sentensi kwa kutumia vitenzi katika nyakati mbalimbali hali ya kuendelea.	Ni viambishi vipi hutumika kuwakilisha nyakati mbalimbali katika vitenzi?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za vikundi darasani na mtandaoni. • Ubunifu – mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia nyakati mbalimbali. • Hamu ya ujifunzaji –mwanafunzi anapofaulu kutunga sentensi sahihi katika nyakati mbalimbali hali ya kuendelea. • Ujuzi wa kidijitali –mwanafunzi anapotumia kipakatalishi au tarakilishi kutunga sentensi na vilevile kuzisambaza mtandaoni.
Maadili • Heshima –mwanafunzi anapojifunza kuthamini maoni ya wenzake katika shughuli ya kikundi. • Uwajibikaji – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali na nyenzo zingine kufanikisha kufanikisha kazi yake.
Masuala Mtambuko • Usalama mtandaoni – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kubainisha nyakati mbalimbali. • Kupambana na ufundishaji wa misimamo mikali – mwanafunzi anapotunga sentensi kuhusu suala lengwa.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yanashughulikia mada za nyakati na hali.

DRAFT

11.0 MAPATO

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
11.1 Kusikiliza na kuzungumza	**11.1.1 Kujieleza kwa ufasaha** **Masimulizi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kusimulia tungo kwa kuzingatia mada, ubunifu na usanifu wa lugha mbele ya wenzake, b) kutumia ishara zifaazo ili kuimarisha masimulizi yake, c) kuchangamkia masimulizi katika mazingira mbalimbali.	Mwanafunzi aelekezwe: • kusikilize masimulizi yanayohusiana na mada lengwa yakitolewa na mgeni mwalikwa, mwalimu, mwanafunzi mwenzake au kutokana na vifaa vya kidijitali, • kubuni simulizi linalohusiana na mada husika kwa kutazama picha, michoro au kujadiliana na wenzake, • kutoa maelezo kuhusu mada lengwa (k.v. *jinsi ya kujipatia riziki, Jinsi ya kutumia mapato yake, n.k.),* • kutumia ishara za mwili zifaazo k.v ishara za uso, za mikono, mabega kuimarisha masimulizi yake, • kujadiliana na wenzake kuhusu ubora wa masimulizi aliyosikiliza.	Je, ni nini unachozingatia unapotoa simulizi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa
- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anapojadiliana na wenzake kuhusu ubora wa masimulizi.
- Ubunifu - mwanafunzi anapotunga simulizi linalohusiana na mada husika kwa kutazama picha au michoro.
- Kujiamini – mwanafunzi anaposimulia kisa mbele ya wenzake.

DRAFT

Maadili Heshima – mwanafunzi anpoheshimu mchango wa wenzake katika mjadala kuhusu ubora wa masimulizi.
Masuala Mtambuko • Elimu ya fedha – mwanafunzi anaposimulia kisa kuhusu ujuzi wa matumizi ya fedha na mapato. • Umasikini – mwanafunzi anaposikiliza na kusungumzia kuhusu suala lengwa.
Uhusiano na masomo mengine English – somo hili linashughulikia kusikiliza na kuzungumza.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
11.2 Kusoma	**11.2.1 Kusoma kwa Ufasaha** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vipengele vya kuzingatia katika kusoma kwa ufasaha, b) kusoma kifungu cha hadithi kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu cha hadithi kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti, d) kusoma kifungu cha hadithi kwa kuzingatia kasi ifaayo, e) kusoma kifungu cha hadithi kwa kuambatanisha ishara zifaazo, f) kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vipengele vya kuzingatia katika kusoma makala kwa ufasaha, • kusoma kifungu cha hadithi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akiwa na wenzake, • kusoma kifungu cha hadithi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti (k.v. kiwango cha sauti na kiimbo), • kusoma kifungu cha hadithi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (maneno yasiyopungua 75 kwa dakika na kwa kuzingatia viakifishi) ili wenzake wamtolee maoni, • kusoma kifungu kwa kuambatanisha ishara zifaazo panapofaa anaposoma (k.v. ishara za uso na mikono), • kusoma hadithi kuhusu masuala mtambuko mbalimbali kutoka kwenye vitabu, vifaa vya kidijtali, nk akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti.	Kusoma kwa ufasaha kuna umuhimu gani?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kusoma kifungu cha hadithi. ● Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusoma vifungu cha hadithi kuhusu masuala mtambuko mbalimbali. ● Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapotafuta hadithi mbalimbali na kuzisoma kwa kuzingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti. ● Kujiamini – mwanafunzi anapoweza kusoma kifungu cha hadithi kwa kuzingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti.
Maadili ● Umoja – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kusoma kifungu cha hadithi. ● Upendo – mwanafunzi anapowashirikisha wengine katika matumizi ya vifaa vya kidijitali darasani. ● Uwajibikaji – mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali.
Masuala Mtambuko ● Stadi za maisha – mwanafunzi anapomudu kuzitumia sauti lengwa ipasavyo, ukakamavu wake unajengeka. ● Uraia – mwanafunzi anapowathamini wenzake wanaposhirikiana kutamka sauti lengwa katika kikundi.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Indigenous Language Activities – masomo haya pia yanashughulikia kusoma kwa ufasaha.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
11.3 Kuandika	**11.3.1 Kuandika Barua ya Kirafiki** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua barua ya kirafiki kwa kuzingatia muundo, b) kuandika barua ya kirafiki kwa kuzingatia ujumbe, mtindo na muundo ufaao, c) kuchangamkia umuhimu wa barua katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua barua ya kirafiki kwa kurejelea vielelezo vya barua za kirafiki zilizoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • aandae vidokezo vitakavyomwongoza kuandika insha yake, • kushirikiana na wenzake kujadili mada ya barua ya kirafiki na vipengele vyake, • kuandika barua ya kirafiki daftarini yenye kuzingatia mada ya mapato kwa rafiki, ndugu, mzazi n.k. kwa kuzingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lugha ya kiubunifu, • kutumia kifaa cha kidijitali kuandika insha ya barua kuhusu kupigana na umasikini,	1. Je, unazingatia nini ili kuandika barua nzuri ya kirafiki? 2. Barua za kirafiki zina umuhimu gani?

DRAFT

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>kuandika barua ya kirafiki mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili waisome na kuitathmini,
kuwasomea wenzake barua ya kirafiki aliyoandika ili waitathmini,,
kushirikiana na wenzake katika vikundi kujadili kuhusu umuhimu wa barua za kirafiki katika mawasiliano.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="5">Umilisi wa kimsingi unaokuzwa
Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na kazi ya kikundi kujadili mada ya barua ya kirafiki na vipengele vyake
Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kuandika insha mtandaoni na kurejelea vielelezo vya barua za kirafiki.
Ubunifu – mwanafunzi anapoandaa vidokezo na kuandika barua za kirafiki kwa ubunifu.
Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapoyatafakari maSwali Dadisi Lililopendekezwana anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Maadili
Upendo – mwanafunzi anaposhiriki katika mjadala na wenzake na kuthamini maoni yao.
Uwajibikaji – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kuandika barua kuhusu kupigana na umasikini.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Masuala Mtambuko
Ujuzi wa matumizi ya fedha – mwanafunzi anapoandika barua ya kirafiki kuhusu mapato yanayotokana na shughuli mbalimbali.
Utangamano wa kijamii – mwanafunzi an aposhirikiana na wenzake kutoka jamii mbalimbali kujadili mada ya barua ya</td></tr>
</table>

DRAFT

kirafiki. • Umasikini – mwanafunzi anapoandika kuhusu jinsi ya kupigana na umasikini.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages - masomo haya hushughulikia uandishi kama mojawapo ya stadi za lugha

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lilioopendekezwa
11.4 Sarufi	**11.4.1 Ukanushaji** (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya ukanushaji ili kuubainisha, b) kutambua maneno yaliyokanushwa katika kundi la maneno, c) kutambua viambishi vya nafsi na wakati katika maneno, d) kukanusha maneno na sentensi kwa kuzingatia nafsi na wakati katika mawasiliano, e) kuchangamkia ukanushaji wa maneno katika	Mwanafunzi aelekezwe: • kushirikiana na wenzake kueleza maana ya ukanushaji, • kutambua maneno yaliyokanushwa kwenye chati, ubao, kapu maneno, mti maneno na vyombo vya kidijitali, • kutambua viambishi vya nafsi na wakati katika maneno akishirikiana na wenzake, • kukanusha maneno na sentensi akizingatia nafsi na nyakati kwenye daftari au kwa kutumia tarakilishi, • kuwasilisha sentensi zake darasani ili wenzake wazitathmini.	Unazingatia nini unapokanusha maneno na sentensi kwa kuzingatia nafsi na wakati?

DRAFT

		mawasiliano.		

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano- mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kujadili mada kwenye vikundi.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo – mwanafunzi anapojaribu kukanusha maneno na sentensi.
- Ujuzi wa kidijitali –mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kukanusha maneno na sentensi za nafsi na nyakati.

Maadili

- Heshima – mwanafunzi anaposhiriki katika kazi za kikundi na kuthamini mchango wa wenzake.
- Uadilifu - mwanafunzi anaposikiliza au kutazama vipindi vya ukanushaji katika vyombo vya kidijitali.

Masuala Mtambuko

- Utunzi na usalama wa watoto –mwanafunzi anapokuza uwezo wa kukubali au kukataa mambo mbalimbali kupitia kipindi cha ukanushaji wa nafsi.
- Umasikini - mwanafunzi anapotunga sentensi mbalimbali kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine

English na Indigenous Languages - masomo haya hushughulikia ukanushaji.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
11.4 Sarufi	**11.4.2 Ukubwa wa Nomino** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya ukubwa wa nomino ili kuubainisha, b) kutambua nomino zinazoanza kwa herufi **m-** na zenye mzizi wa silabi moja, c) kutambua nomino katika hali ya ukubwa, d) kubadilisha nomino kutoka hali wastani kuwa katika hali ya ukubwa, e) kutumia nomino katika hali ya ukubwa kwenye sentensi, f) kufurahia kutumia nomino katika hali ya ukubwa kwa usahihi ili kuimarisha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nomino zinazoanza kwa herufi **m-** na zenye mzizi wa silabi moja *(k.m mti, mto, mji)* kwenye chati, ubao, mti maneno, kapu maneno au kifaa cha kidijitali, • kushiriki katika vikundi kubadilisha nomino kutoka hali ya wastani hadi hali ya ukubwa, • kushiriki katika mchezo wa vikundi; kikundi kimoja kitaje wastani wa nomino na kingine kitaje ukubwa wa nomino hiyo, • kuburura na kuambatanisha orodha ya nomino katika hali ya ukubwa na orodha nyingine ya nomino katika hali ya wastani kwenye tarakilishi, • kutunga sentensi zinazorejelea nomino lengwa katika ukubwa akiwa peke yake au kwenye vikundi.	Kutaja nomino katika ukubwa wake kuna umuhimu gani?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki mijadala kuhusu ukubwa wa nomino.
- Ubunifu – mwanafunzi anapotunga sentensi katika hali ya ukubwa ipasavyo.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua na kuambatanisha nomino katika hali ya wastani na ukubwa.

Maadili

- Ushirikiano – mwanafunzi anapothamini maoni ya wenzake katika kazi ya kikundi.
- Haki za kijamii – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutoka jamii mbalimbali katika kutunga sentensi zinazohusu nomino lengwa.

Masuala Mtambuko

- Utangamano wa kijamii – mwanafunzi anapokuza uraia wema kwa kutangamana na wenzake kutoka maeneo tofauti tofauti.
- Usalama mtandaoni – mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kutambua ukubwa wa nomino.

Uhusiano na masomo mengine

English na Indigenous Languages - masomo haya hushughulikia mada ya sarufi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
11.4 Sarufi	**11.4.3 Udogo wa nomino** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya udogo wa nomino ili kuubainisha, b) kutambua nomino zinazoanza kwa herufi **m-** na zenye mzizi wa silabi moja, c) kutambua nomino katika hali ya udogo, d) kubadilisha nomino katika hali wastani kuwa katika hali ya udogo, e) kutumia nomino katika hali ya udogo kwenye sentensi, f) kufurahia kutumia nomino katika hali ya udogo ili kuimarisha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nomino zinazoanza kwa herufi **m-** na zenye mzizi wa silabi moja *(k.m mti, mto, mji)* kwenye chati, ubao, mti maneno, kapu maneno au kifaa cha kidijitali, • kushiriki katika vikundi kubadilisha nomino kutoka hali ya wastani hadi hali ya udogo, • kushiriki katika mchezo wa vikundi; kikundi kimoja kitaje wastani wa nomino na kingine kitaje udogo wa nomino husika, • kuburura na kuambatanisha orodha ya nomino katika hali ya udogo na orodha nyingine ya nomino katika hali ya wastani kwenye tarakilishi, • kutunga sentensi zinazorejelea nomino lengwa katika udogo akiwa peke yake au kwenye vikundi.	Kutaja nomino katika udogo wake kuna umuhimu gani?

DRAFT

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kubadilisha nomino kutoka hali ya wastani hadi ya udogo. • Ubunifu – mwanafunzi anapotunga sentensi zinazorejelea nomino lengwa katika hali ya wastani na udogo. • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua na kuambatanisha nomino katika hali ya wastani na udogo.
Maadili • Ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kufanya kazi katika kikundi. • Upendo – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli ya kikundi kwa heshima.
Masuala Mtambuko Mshikamano wa kijamii – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutunga sentensi zinzorejelea nomino lengwa katika ukubwa na udogo.
Uhusiano na masomo mengine English na Indigenous Languages - masomo haya hushughulikia sarufi.

DRAFT

STADI YA KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA				
Kiwango / **Kigezo**	**Kuzidi Matarajio Kiwango 4**	**Kufikia Matarajio Kiwango 3**	**Kukaribia Matarajio Kiwango 2**	**Mbali Na Matarajio Kiwango 1**
Kuweza kuwasiliana kwa njia ifaayo (*matamshi, kiimbo na kusikika***)**	Mwanafunzi anajieleza kwa ufasaha na urahisi, bila makosa ya kimatamshi na anapozungumza anasikika ipasavyo na asemayo yanaeleweka vyema. Maelezo yake yana mantiki na yanafuatilika kwa urahisi. Anazungumza kama mzawa wa lugha hii.	Mwanafunzi anajieleza kwa ufasaha. Ana matamshi yafaayo na kiimbo mwafaka. Ana makosa machache ya kimatamshi na kiimbo lakini anasikika vyema na asemayo yanaeleweka.	Mwanafunzi anajieleza kwa kusitasita. Anafanya makosa ya kimatamshi na kiimbo mara kwa mara na hasisikiki vyema. Maana inaweza kukisiwa kutokana na asemayo.	Ana stadi hafifu za kimatamshi na kiimbo. Anafanya makosa mengi ya kimatamshi. Anakosa mantiki /mfuatano ufaao katika kujieleza. Hasisikiki vyema na asemayo hayaeleweki.
Kufahamu suala lengwa *(majibu sahihi, matumizi ya msamiati mwafaka*)	Anatoa maelezo sahihi kuhusu suala lengwa. Anatoa majibu sahihi kwa maswali yote	Anatoa maelezo sahihi kuhusu suala lengwa. Anatoa majibu sahihi kwa idadi	Anatoa maelezo kwa baadhi ya maswali katika muktadha. Anatoa majibu kwa baadhi ya maswali	Ana changamoto kuelewa na kutoa maelezo kwa maswali aliyoulizwa kulingana na muktadha.

DRAFT

	aliyoulizwa kwenye muktadha.	kubwa ya maswali aliyoulizwa kulingana na muktadha.	aliyoulizwa kulingana na muktadha.	
Kutumia msamiati wa suala lengwa *(msamiati wa heshima, adabu, maamkuzi, maagano visawe, methali, tashbihi)*	Anatumia msamiati mbalimbali kujieleza kulingana na muktadha/suala lengwa. Kwa mfano visawe, tashbihi, methali n.k	Anatumia msamiati mwafaka kulingana na muktadha/suala lengwa. Kwa mfano visawe, tashbihi, methali n.k	Anatumia msamiati mchache kujieleza kulingana na muktadha/suala lengwa. Kwa mfano visawe, tashbihi, methali n.k	Anakutumia msamiati mchache 4kwa kutatizika kujieleza kulingana na muktadha/suala lengwa.
Kutumia ishara za mwili ipasavyo (*jinsi anavyoketi/kusimama, ishara uso, kumtazama mwalimu,ukakamavu)*	Anaketi/ kusimama na kutumia ishara za uso na mwili ipasavyo. Anamtazama mwalimu kila wakati kwa nia ya kuwasilisha ujumbe na anazungumza kwa ukakamavu.	Anaketi/ kusimama na kutumia ishara za uso na mwili ipasavyo. Anamtazama mwalimu wakati mwingi kwa nia ya kuwasilisha ujumbe na anazungumza kwa ukakamavu.	Anaketi/kusimama na kutumia baadhi ya ishara za uso na mwili. Anamtazama mwalimu mara kwa mara na anazungumza kwa kusitasita. Baadhi ya nyakati anazungumza kwa ukakamavu.	Ni nadra sana kutumia ishara za uso na mwili. Hamtazami mwalimu kabisa. Anaangalia chini au kando akizungumza.

STADI YA KUSOMA				
Kiwango Kigezo	**Kuzidi Matarajio** **Kiwango 4**	**Kufikia Matarajio Kiwango 3**	**Kukaribia Matarajio Kiwango 2**	**Mbali Na Matarajio Kiwango 1**
Kufahamu suala lengwa *(majibu sahihi*, *matumizi ya msamiati mwafaka*)	Anatoa maelezo sahihi kuhusu suala lengwa alilosoma kwenye matini. Anatoa majibu sahihi kwa maswali yote aliyoulizwa kwenye muktadha.	Anatoa maelezo sahihi kuhusu suala lengwa alilosoma kwenye matini. Anatoa majibu sahihi kwa idadi kubwa ya maswali aliyoulizwa kulingana na muktadha	Anatoa maelezo kwa baadhi ya maswali katika muktadha. Anatoa majibu kwa baadhi ya maswali aliyoulizwa kulingana na muktadha.	Ana changamoto kuelewa na kutoa maelezo kwa maswali aliyoulizwa kulingana na muktadha.
Kusoma kwa kuzingatia ujumbe, matukio na wahusika katika kifungu kwa ufasaha.	Anasoma kwa kuzingatia ujumbe, matukio na wahusika katika kifungu kwa ufasaha na urahisi.	Anasoma kwa kuzingatia ujumbe, matukio na wahusika katika kifungu kwa ufasaha.	Anasoma kwa kuzingatia ujumbe, matukio na wahusika katika kifungu.	Anajaribu kusoma sehemu za kifungu bila kuzingatia ujumbe,matukio na wahusika.
Kasi ya usomaji (*Idadi ya maneno yanayosomwa kwa usahihi kwa muda*	Anasoma kwa urahisi na mfululizo wakati wote. Anatumia vituo/ alama za	Anasoma kwa urahisi na mfululizo. Anatumia vituo/ alama za uakifishaji	Wakati mwingine anasitasita anaposoma. Hazingatii kikamilifu	Anatatizika kusoma na anarudiarudia maneno mengi na inabidi kurudi nyuma kuanza

DRAFT

wa dakika moja)	uakifishaji mahali panapofaa wakati wote anaposoma kifungu kuanzia mwanzo hadi mwisho. Anasoma kwa usahihi zaidi ya maneno **75** kwa muda wa dakika moja.	mahali panapofaa katika kiasi kikubwa cha muda wa kusoma. Anasoma kwa usahihi maneno **75** kwa muda wa dakika moja.	vipumuo na vikomo mwishoni mwa sentensi. Anasoma kwa usahihi kati ya maneno **38-74** kwa muda wa dakika moja	upya. Anachosoma hakiwezi kufuatilika. Anasoma kwa usahihi kati ya maneno 1-**37** kwa muda wa dakika moja.

DRAFT

STADI YA KUANDIKA
Viwango na vigezo vya kutathminia

Vigezo	**Kuzidi matarajio 4**	**Kufikia matarajio 3**	**Kukaribia matarajio 2**	**Mbali na matarajio 1**
Kuzingatia sarufi na ufundi wa uandishi	Anadhihirisha umilisi wa kiwango cha juu cha sarufi, uakifishaji na uendelezaji wa maneno katika uandishi wake.	Anatumia sarufi, alama za uakifishaji na kuendeleza maneno ipasavyo katika uandishi. Hata hivyo, ana makosa machache ambayo hayatatizi usomaji.	Ana makosa ya sarufi, uakifishaji na maendelezo ya maneno ambayo yanatatiza usomaji wa sehemu za insha yake.	Ana makosa mengi ya sarufi, uakifishaji na maendelezo ya maneno kuanzia mwanzo hadi mwisho wa uandishi. Msomaji anaweza tu kukisia maana.
Kuandika kwa kuzingatia mada lengwa	Anaonyesha ubunifu na uasilia mkubwa katika uandishiwa insha aliyopewa.	Anaandika insha kwa ubunifu kwa kuzingatia mada aliyopewa.	Anaandika insha kwa ubunifu kwa kuzingatia mada aliyopewa.	Ana changamoto kuzingatia mada aliyopewa katika uandishi wa insha.
Kuandika kwa hati nzuri	Ana mwandiko nadhifu unaosomeka kwa urahisi. Anatenganisha herufi zote ipasavyo kwenye mistari. Anaacha nafasi	Ana mwandiko nadhifu unaosomeka kwa urahisi. Anatenganisha herufi nyingi ipasavyo.	Ana mwandiko usio nadhifu lakini unasomeka. Anatenganisha baadhi ya herufi ipasavyo. Anaacha nafasi zisizolingana baina ya	Ana mwandiko usiosomeka kwa urahisi. Hatenganishi herufi nyingi ipasavyo. Anaacha nafasi nyingi zisizolingana baina ya

DRAFT

Vigezo	**Kuzidi matarajio 4**	**Kufikia matarajio 3**	**Kukaribia matarajio 2**	**Mbali na matarajio 1**
	inayofaa baina ya maneno kutoka mwanzo hadi mwisho wa insha.	Anaacha nafasi inayofaa baina ya maneno.	maneno.	maneno.
Msamiati	Ana uteuzi mzuri wa maneno na matumizi anuwai ya msamiati kulingana na muktadha.	Ana uteuzi mzuri wa msamiati uliotumika kulingana na muktadha.	Anatumia msamiati finyu ambao wakati mwingi haulingani na muktadha.	Anatumia msamiati finyu ambao haulingani na muktadha.
Kuzingatia muundo na mtindo wa insha lengwa.	Ana uwiano na mpangilio wa kipekee wa mawazo kuanzia mwanzo hadi mwisho. Anazingatia muundo na mtindo unaofaa wa insha lengwa Anaendeleza mawazo vizuri.	Ana mtiririko wenye mantiki. Kuna uwiano na mfululizo wa mawazo. Anazingatia muundo na mtindo unaofaa wa insha lengwa. Anaendeleza mawazo vizuri.	Anajaribu kupanga mawazo kimantiki. Anazingatia muundo na mtindo unaofaa wa insha lengwa. Anaendeleza baadhi ya mawazo vizuri.	Hana mpangilio unaoeleweka wa mawazo na ni vigumu kufuatilia kazi yake. Anachangamoto katika kuzingatia muundo na mtindo wa insha lengwa.

DRAFT

MWONGOZO WA KUTATHMINIA SARUFI

Kigezo	Kuzidi Matarajio Kiwango 4	Kufikia Matarajio Kiwango 3	Kukaribia Matarajio Kiwango 2	Mbali Na Matarajio Kiwango 1
Kutambua aina za maneno katika lugha ya Kiswahili	Anatambua aina za maneno katika matini alizopewa kwa wepesi	Anatambua aina za maneno katika matini alizopewa	Anatambua aina za maneno katika matini alizopewa	Anachangamoto kutambua aina za maneno katika matini alizopewa kwa urahisi
Kubainisha ngeli za nomino	Anabainisha ngeli za nomino alizopewa kwa usahihi	Anabainisha ngeli za nomino alizopewa kwa usahihi	Anabainisha baadhi ya ngeli za nomino alizopewa kwa usahihi	Anabainisha baadhi ya ngeli za nomino alizopewa kwa usahihi kwa kusaidiwa
Kutunga sentensi kwa kuzingatia upatanisho ufaao wa kisarufi	Anatunga sentensi sahihi kwa kuzingatia upatanisho wa kisarufi ufaao kwa wepesi	Anatunga sentensi sahihi kwa kuzingatia upatanisho wa kisarufi ufaao.	Anatunga baadhi ya sentensi sahihi kwa kuzingatia upatanisho wa kisarufi ufaao.	Anatunga baadhi ya sentensi sahihi kwa kuzingatia upatanisho wa kisarufi ufaao kwa kuelekezwa.
Kunyambua vitenzi vya Kiswahili ipasavyo	Ananyambua vitenzi katika sentensi au matini kwa kuzingatia kauli aliyopewa kwa urahisi.	Ananyambua vitenzi katika sentensi au matini kwa kuzingatia kauli aliyopewa.	Ananyambua baadhi ya vitenzi katika sentensi au matini kwa kuzingatia kauli aliyopewa.	Ananyambua baadhi ya vitenzi katika sentensi au matini kwa kuzingatia kauli aliyopewa kwa kusaidiwa.
Kutumia lugha kwa usahihi *(uakifishaji, ukanushaji, umoja, wingi, udogo, ukubwa n.k)*	Anazingatia kanuni za lugha ipasavyo katika matini.	Anazingatia kanuni za lugha ipasavyo katika matini.	Anazingatia baadhi ya kanuni za lugha ipasavyo katika matini.	Anazingatia kanuni baadhi y kanuni za lugha ipasavyo katika matini kwa kuelekezwa.

DRAFT

Shughuli Jumuhishi ya Huduma ya Jamii ya gredi 4-6

Katika kiwango hiki, lengo la shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji ni kupata uwiano kati ya dhana zilizofunzwa katika masomo mbalimbali na maisha ya kila siku. Wanafunzi wanafanya ulinganisho kati ya kile wamejifunza na maisha yao ya kila siku. Shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji imeshughulikiwa katika somo la *Social studies*. Utekelezaji wa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji inahitaji ushirikiano ambapo mwalimu anashirikiana na walimu wa masomo mengine kuandaa na kutekeleza shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji. Ingawa shughuli hizi zinaelekezwa na mwalimu, mwanafunzi anatakiwa kupewa nafasi ya kutambua changamoto/tatizo na kuzua utatuzi wake. Usalama wa mwanafunzi unatakiwa kuzingatiwa katika utambuzi wa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji. Hatua zifuatazo za shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji zinatakiwa kusambazwa katika mihula yote**.**

Hatua za utekelezaji wa shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji
1) Maandalizi ● Tambua umilisi wa kimsingi unaolengwa, maadili na stadi zinazokusudiwa katika matokeo maalum yanayotatarjiwa kwa mujibu wa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji. ● Tambua nyenzo hitajika katika shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji (zinazopatikana katika mazingira) ● Kusambaza shughuli hizo katika muhula mzima (bainisha siku na wakati/muda wa shughuli hizo). ● Wasiliana na wanafunzi, wazazi/walezi, wasimamizi wa shule, walimu na washikadau wengine katika jamii ya shule. ● Tambua na kuandaa vifaa vya tathmini.

DRAFT

2) **Utekelezaji wa Shughuli Jumuhishi ya Huduma ya Jamii.** ● Gawia wanafunzi majukumu. ● Hakikisha kila mwanafunzi anashriki kikamilifu katika shughuli husika. ● Tazama wanafunzi wanapotekeleza shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji na kurekodi matokeo ya utekelezaji wao. ● Tumia kifaa cha tathmini kinachofaa kutathmini mchakato mzima pamoja na matokeo yake (tathmini kazi ya mwanafunzi kuanzia mwanzo hadi mwisho). ● Tathmini umilisi wa kimsingi unaolengwa, maadili na stadi katika somo.
3) Tafakuri kuhusu Shughuli ya Huduma Jumuhishi ya kijamii. Chukua nafasi ya kujitathmini kuhusu shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji ukiwa na wanafunzi kwa kujadiliana nao kuhusu yafuatayo: ● Ni nini kilifanyika vizuri na kwa nini ● Ni nini hakikufanyika vizuri na kwa nini ● Ni nini kinaweza kufanywa tofauti ● Wamejifunza nini

Kutakuwa na shughuli moja jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji itakayotekezwa mara moja kwa mwaka. Masuala ya shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji yatatokana na masuala mtambuko pana katika masomo tofautitofati. Waalimu wanatakiwa kuangazia suala tofauti kila mwaka ili kuwapa wanafunzi fursa ya kushughulikia masuala mtambuko mbalimbali katika miktadha yao.

Shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji itashirikisha kila mmoja katika jamii ya shuleni (wanafunzi, wazazi/zalezi, wasimamizi wa shule na walimu). Wazazi/walezi ni washikadau muhimu katika maandalizi na utekelezaji wa shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji. Ingawa walimu wana jukumu muhimu katika maandalizi na ujumuishaji wa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji, wanafunzi wanatakiwa kushiriki kikamilifu katika

DRAFT

mchakato mzima.
Shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji inampa mwanafunzi nafasi ya kukuza umilisi wa kimsingi na maadili mbalimbali. Mwalimu anatakiwa kubadilisha umilisi wa kimsingi na maadili yanayoangaziwa kila mwaka.

Tathmini ya shughuli Jumuhishi ya Huduma ya Jamii.

Tathmini ya Shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji itaangazia vipengele vitatu ambavyo ni: stadi katika masomo mbalimbali yaliyoshirikishwa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji, umilisi wa kimsingi na maadili yanayodhihirishwa. Ni lazima tathmini izingatie mchakato mzima pamoja na matokeo ya shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji. Mwalimu atawatathmini wanafunzi wakiwa katika vikundi akitumia vifaa vya tathmini kama vile ratiba ya ukaguzi, orodha hakiki, viwando vya ukariaji au kifaa kingine kinachafaa.

DRAFT

MAPENDEKEZO YA NYENZO ZA KUFUNDISHIA

Kapu maneno	Tarakilishi/vipakatalishi	Nakala ya shairi
Mti maneno	Kinasasauti	Kielelezo cha insha ya wasifu
Kadi za maneno	Rununu	Kielelezo cha insha ya masimulizi
Picha za vitu mbalimbali	projekta	Kielelezo cha insha ya maelezo
Michoro	Kamusi mbalimbali	Nyenzo halisi
Chati	Nakala ya barua ya kirafiki	Mgeni mwalikwa
Mabango	Sanamu	

MAPENDEKEZO YA MBINU ZA KUTATHMINI

- Kumakinikia jinsi mwanafunzi anavyotumia lugha katika mawasiliano
- Kutambua k.m. kwenye orodha
- Kutunga sentensi k.m. kwa kutumia msamiati lengwa
- Kuambatanisha maneno lengwa
- Kujaza nafasi
- Kuandika tungo mbalimbali
- Kujibu maswali k.m. katika ufahamu
- Kutoa muhtasari wa ufahamu au matini yaliyosomwa
- Kujaza fumbo maneno
- Kazi mradi
- Kukariri na kuimba mashairi

DRAFT

MAPENDEKEZO YA SHUGHULI NYINGINE ZILIZORATIBIWA ZA UJIFUNZAJI

- Kazi ya vikundi
- Vyama vya ushirika shuleni
- Mijadala inayohusu masuala mtambuko mbalimbali ya mtambuko
- Ziara za nyanjani
- Kutagusanan na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali

DRAFT